No. 2421 Zaterdag 7 Juni 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie : St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voo elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Sprokkelingen.

Belastingverhooging.

Op 't slot van de *Memorie van antwoord*, Curaçaosche Begrooting 1931, heet het:

„De aandacht van het Bestuur is gericht op maatregelen ter verhooging der middelen, hetzij door verhooging van bestaande, of invoering van nieuwe heffingen."

In zijn *Eindverslag* sprak de Raad als zijn meening uit, dat

„nu de middelen zoo ruim vloeien, geen redenen aanwezig geacht worden te zijn tot verhooging van bestaande of invoering van nieuwe heffingen", —

vroeg echter tegelijk nogmaals de bijzondere aandacht van het Bestuur voor de reeds in het Voorloopig Verslag ter sprake gebrachte *consumptiebelasting* op gasoline, met gelijktijdige afschaffing der invoerrechten op gasoline en der petroleumraffinaderijbelasting.

Geen belastingverhooging of nieuwe belasting! klinkt 't „unisono" uit den Raad.

Wel een *consumptiebelasting* op gasoline!

De logica schijnt hier een oogenblik op den loop geweest te zijn.

Intusschen is de Gouverneur 't in deze niet geheel eens met den Raad. Want volgens verklaring van den gemachtigde van het Bestuur, den heer SCHOTBORGH, in zijn beantwoording van het Eindverslag ter openbare behandeling van de begrooting, bestaat er ten deze „een verschil van meening tusschen den Gouverneur en den Raad. De Gouverneur is van meening," aldus de hr. SCHOTBORGH:

„dat, waar er zulke belangrijke werken uitgevoerd moeten worden — van de zijde van den Raad is nog gewezen op de wenschelijkheid van het uitdiepen van het Schottegat, verplaatsing van het quarantaine-etablissement en versterking van de leerkrachten bij het onderwijs, allemaal maatregelen, die gezamenlijk in de millioenen loopen, — en ook in verband met den grooten achterstand met betrekking tot den wegenaanleg, er naar verhooging der middelen, uitgezien moet worden. Zou dit uitgesloten zijn, dan zou dit natuurlijk een vertraging van het tempo van uitvoering met zich moeten medebrengen. Stelt de Raad prijs op een spoedige afdoening van de noodige werken, dan zal naar verhooging der middelen, zij het ook tijdelijk, gestreefd dienen te worden.

De Gouverneur was zeer aangenaam getroffen, door de mededeeling, dat de Raad bereid zou zijn mede te werken tot invoering van een consumptiebelasting op gasoline. Zijne Excelentie kan zich echter nog niet uitspreken over de vraag of invoering van deze belasting gepaard zal gaan met afschaffing van de invoerrechten op gasoline. T. g. t. zal hieromtrent een uitgewerkt voorstel Uwen Raad bereiken."

't Is waar, het zijn ontzaglijke uitgaven waarvoor het Bestuur zich geplaatst ziet om zoo spoedig mogelijk den achterstand van jaren op velerlei gebied in te halen.

Allen uitgaven, door 't algemeen belang gevorderd, doch waaronder er verschillende, die improductief zijn, — die dus niet op de eene of andere wijze weer in de Koloniale kas terugvloeien.

Doch bij de beoordeeling of het noodzakelijk is, om belastingen te verhoogen of nieuwe in te voeren, ja dan niet, moet men o. i. niet vergeten dat de bestaande achterstand niet ontstaan is uit gebrek aan middelen — de middelen waren er en vloeiden steeds overvloediger, — maar veeleer uit de achteloosheid van het Bestuur dat de zaken maar op haar beloop liet — het fatale systeem van „laisser - aller", — en welks beleid niet het vertrouwen heeft weten te winnen van den Raad, dat voor een vruchtbaar bestuur en vruchtbare samenwerking toch op de eerste plaats noodig is.

Gelukkig dat de atmosfeer, die zoolang dreigend en drukkend was, gezuiverd en er een sfeer van onderling vertrouwen is geschapen, die aan dit gewest op elk gebied zal tengoede komen.

Maar nu vragen wij: kan men het volk de dupe laten worden van en boeten voor de achteloosheid van een vroeger Bestuur, door het nieuwe belastingen op te leggen?

En dit te meer thans, nu er een soort crisis bestaat, die iedereen voelt, doch niemand met juistheid definieeren kan, noch zeggen of gissen kan waarop ze zal uitdraaien.

Natuurlijk is ieder burger verplicht en bereid het zijne bij te dragen voor de totstandkoming van werken ten algemeenen nutte. En mocht voor de uitvoering in een zoo snel mogelijk tempo, verzwaring der lasten noodig zijn, het zij zoo! Reeds veel te lang is er met veel noodzakelijke werken gewacht, dan dat iemand zou kunnen verlangen, dat men uit gebrek aan de noodige middelen dit tempo weer vertragen moest. Spoed en voortvarendheid is er geeischt.

Blijkt 't, om die te kunnen betrachten, noodig belastingen *tijdelijk* te verhoogen, of *tijdelijk* nieuwe belastingen in te voeren, dan zal men zich erbij hebben neer te leggen, en zich gedurende enkele jaren die zwaardere lasten te getroosten.

Maar dan moeten er twee dingen vaststaan als een paal boven water f 1° dat verhooging van bestaande of invoering van nieuwe belastingen abr soluut noodzakelijk is. Dit moet klaa: en duidelijk worden aangetoond; en 2° dat de nieuwe belastingen slechts een tijdelijk karakter dragen, zooals ook door den Gemachtigde van het Bestuur ter openbare vergadering van den Raad verklaard is.

Zeker zal de Raad bereid gevonden worden in dit geval aan verhooging der middelen mee te werken.

PLUIMVEEFOKKERIJ.

Mijnheer de Redacteur,

Met belangstelling heb ik het ingezonden stuk van den Heer Braakenburg gelezen. Ik kan niet nalaten naar aanleiding van dat artikel enkele zaken nader uiteen te zetten.

Ik ben het met den schrijver roerend eens, dat er hier op Curaçao bijna niets aan oordeelkundige pluimveefokkerij wordt gedaan en dat het alle aanbeveling zou verdienen als er eens terdege aandacht aan werd geschonken door het Bestuur.

Ik kan genoemden Heer de verzekering geven, dat er van Gouvernementswege belangstelling is, al is die dan ook niet door 'n daad in die richting naar buiten gebleken. Ik meen goed te doen door den geachten inzender en tegelijk andere belangstellenden in te lichten welke stappen er al zijn gedaan om tot verbetering te komen. Reeds op de Begrooting 1930 zijn voor verbetering in zake Pluimveeteelt gelden beschikbaar gesteld. Tijdens de behandeling van die begrooting in April 1929 heb ik met den vorigen Gouverneur over deze kwestie 'n onderhoud gehad. Op verzoek van Zijne Excellentie heb ik toen 'n *Voorloopig plan* ontworpen en ingezonden. Tot heden heb ik niets naders daaromtrent vernomen. Aan onwil of mindere belangstelling van Bestuurszijde mag niet worden gedacht. De politieke gebeurtenissen van 1929 zullen wel oorzaak zijn, dat er niet voldoende aandacht aan geschonken is.

Ik ben er echter van overtuigd, dat er binnenkort aan gewerkt zal worden.

Ik meen goed te doen mijn „*Voorloopig plan*" te publiceeren, dan kan hierover van gedachten worden gewisseld en het is meteen een goede gelegenheid bij de massa meer belangstelling te wekken voor de Pluimveeteelt.

Op het oprichten van 'n Vereeniging hoop ik nader terug te komen.

Het *Voorloopig plan* luidde als volgt:

Aan
Zijn Excellentie den
GOUVERNEUR
van
Curaçao.

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie 'n „voorloopig plan" te doen toekomen om te komen tot verbetering van den pluimveestapel in de Kolonie Curaçao.

Het is een alleszins toe te juichen idee, dat het Uwe Excellentie heeft behaagd voor dat doel 'n post op de Begrooting 1930 te plaatsen.

Het behoeft niet gezegd te worden dat de toestand op het gebied van Pluimveeteelt in de Kolonie zeer veel te wenschen over laat.

De kippenstapel van Curaçao is geheel en al gedegenereerd. Van huisvesting der dieren in voor hen geschikte hokken is weinig te bespeuren. De voeding, waar die bestaat, is zoo primitief en eenzijdig mogelijk. De verzorging laat „*alles*" te wenschen over. Waar bespeurt men iets van oordeelkundige fokkerij, ten doel hebbende ook maar eenige verbetering aan te brengen in de eierproductie? Waar heeft men controle op den leg? Wat doet men om de intense familieteelt, de schrik der kippenhouderij tegen te gaan? En dat is toch juist de oorzaak der degeneratie. Waar besteedt men zorg aan den „opfok" der kuikens, die toch den grondslg vormt van de geheele Pluimveehouderij? Wat doet men ter bestrijding van ziekten?

De gevolgen zijn niet uitgebleven.

Er loopen dieren rond, die den naam „kip" niet meer verdienen, maar enkele kleine eieren leggen, dikwijls met 'n wansmaak ten gevolge van de voeding.

En daarmee fokt men, of liever gezegd, broedt men maar door. De geringe productie van den kleinen, verwaarloosden hoenderstapel maakt de eieren duur. En dat in een streek, die m.i. geknipt is voor intense hoenderteelt.

Wanneer men den toestand van hier op 't oogenblik vergelijkt met dien in Holland van 15 jaar geleden, was die in 't moederland toen nog „goed" te noemen. Er ligt daarom 'n groot terrein open, dat bewerkt moet worden. Het is natuurlijk 'n onmogelijkheid, direct alle verbeteringen aan te brengen. Dat moet geleidelijk gebeuren. Maar toch zal de weg ter verbetering korter zijn dan men denkt. We kunnen immers profiteeren van de successen elders bereikt.

In Holland heeft men door selectie van eigen materiaal in den beginne veel bereikt. Om hier met eigen materiaal te beginnen, daar kan geen sprake van zijn. De hoenderstapel is te rasloos en te veel gedegenereerd.

Hoe zijn de sucessen in Holland bereikt? Deze vraag beantwoorden is tegelijk de middelen aan de hand doen om hier tot verbetering te komen. Wel zal het andere klimaat aan verschillende zaken andere eischen stellen, doch daar kan rekening mea gehouden worden.

Op de eerste plaats moet „*belangstelling worden gewekt*" en verder de noodige kennis van de kippenhouderij worden aangebracht. Dit laatste kan nergens beter door worden aangebracht dan door aanschouwelijk onderwijs.

Wat staat er dus te doen? Het eerste werk moet zijn het instellen van een voorlichtingsdienst en het benoemen van een pluimvee-deskundige.

De bovolking moet ervan worden overtuigd, dat er met de kippen-houderij voordeelen zijn te behalen en dat 'n goede kippenstapel zeer gemakkelijk in de behoefte aan eieren kan voorzien en dan van grooter, smakelijker eieren tegen 'n lageren prijs. Het idee, dat kippen alleen winstgevend zijn als ze „over groot terrein" beschikken, kan door proeven als valsch worden aangetoond. Er moet naar middelen worden gezocht om bij het volk de elementaire begrippen inzake „hoenderteelt" aan te brengen.

'n Cursus of lezingen zijn goed, doch daar bereikt men de massa niet mee. Door 'n artikelenreeks te openen in 'n paar veel gelezen „volksbladen" zou men m.i. betere resultaten bereiken. Deze artikelen zouden dan in het Hollandsch en Paplamentsch moeten verschijnen.

Het practische aanschouwelijk onderricht kan nergens beter door geschieden dan door het oprichten van een

„Proeffokstation voor Pluimveeteelt".

Dit is *het* middel om verbetering in de bestaande toestanden te brengen. Wat de Pluimveeteelt in Holland nu is, heeft ze aan de proeffokstations te danken niet alleen, doch zij zorgen er nog steeds voor, dat de hoenderstapel op peil blijft. Hier staat de de eenling machteloos tegenover. Zonder proeffokstation is blijvende verbetering onmogelijk. Het terrein waarover de werking van het proeffokstation zich moet uitstrekken is betrekkelijk klein, zoodat ook op kleiner schaal, dan men in Holland gewoon is, kan worden begonnen.

Hoofdzaak is, dat men goed begint en alle onderdeelen van het pluimveebedrijf tot in de puntjes verzorgt. Het moet een leerschool worden voor:

1e. Het machinaal broeden.
2e. De opfok van kuikens.
3e. Voeding en verzorging van kuikens.
4e. Huisvesting van kuikens.
5e. Huisvesting van kippen.
6e. Voeding en verpleging van kippen.
7e. De behandeling van zieke dieren.
8e. De keuze der broedeieren.
9e. De keuze van het ras.
10e. De verbetering van het ras.

De werking naar buiten omvat:

1e. Het verstrekken van goede broedeieren.
2e. Het leveren van kuikens.
3e. Het plaatsen van foktoomen.
4e. Het ter plaatse geven van inlichtingen over alles wat de pluimveehouderij betreft.
5e. Het zoo goedkoop mogelijk verstrekken van goed voer.

Om hieraan te kunnen voldoen moet het proeffokstation op bepaalde tijden voor het publiek toegankelijk zijn. De te benoemen pluimveedeskundige, moet er bij wonen om de leiding te nemen en controle uit te oefenen.

Het plaatsen van foktoomen stel ik me als volgt voor: Op de verschillende eilanden van de Kolonie worde na vooraf onderzoek naar de geschiktheid van houder, enz. 'n toom onder nader te bepalen voorwaarden afgestaan. Deze zorgen voor verspreiding van broedeieren in hun rayon, onder controle van het centraal station. Op het hoofdeiland en waar noodig, kunnen meerdere toomen worden geplaatst. Deze methode van werken heeft in Holland uitstekende diensten bewezen. Het spreekt van zelf, dat daarmee pas kan begonnen worden als het centraal-station klaar is en in werking.

Wat het verstrekken van geschikt voer betreft, hiervoor kan het centraalstation de leiding nemen om de abnormaal hooge prijzen tegen te gaan. Het is natuurlijk onmogelijk in dit kort bestek de geheele werking van 'n Proeffokstation in de finesses te omschrijven. Deze kunnen vastgelegd worden in de Statuten en Reglementen.

Wat moet nu het eerste werk zijn?

1e. Uitzoeken van een geschikt terrein.

Het Gouvernement bezit gronden daarvoor in overvloed. Met het oog op het voor het publiek toegankelijk zijn op bepaalde tijden is het gewenscht het Proeffokstation te plaatsen langs een hoofdweg.

2e. Het beginnen te bouwen van de noodige hokken, waarvan de pluimveedeskundige de teekening en beschrijving maakt.

Onder hokken wordt verstaan:

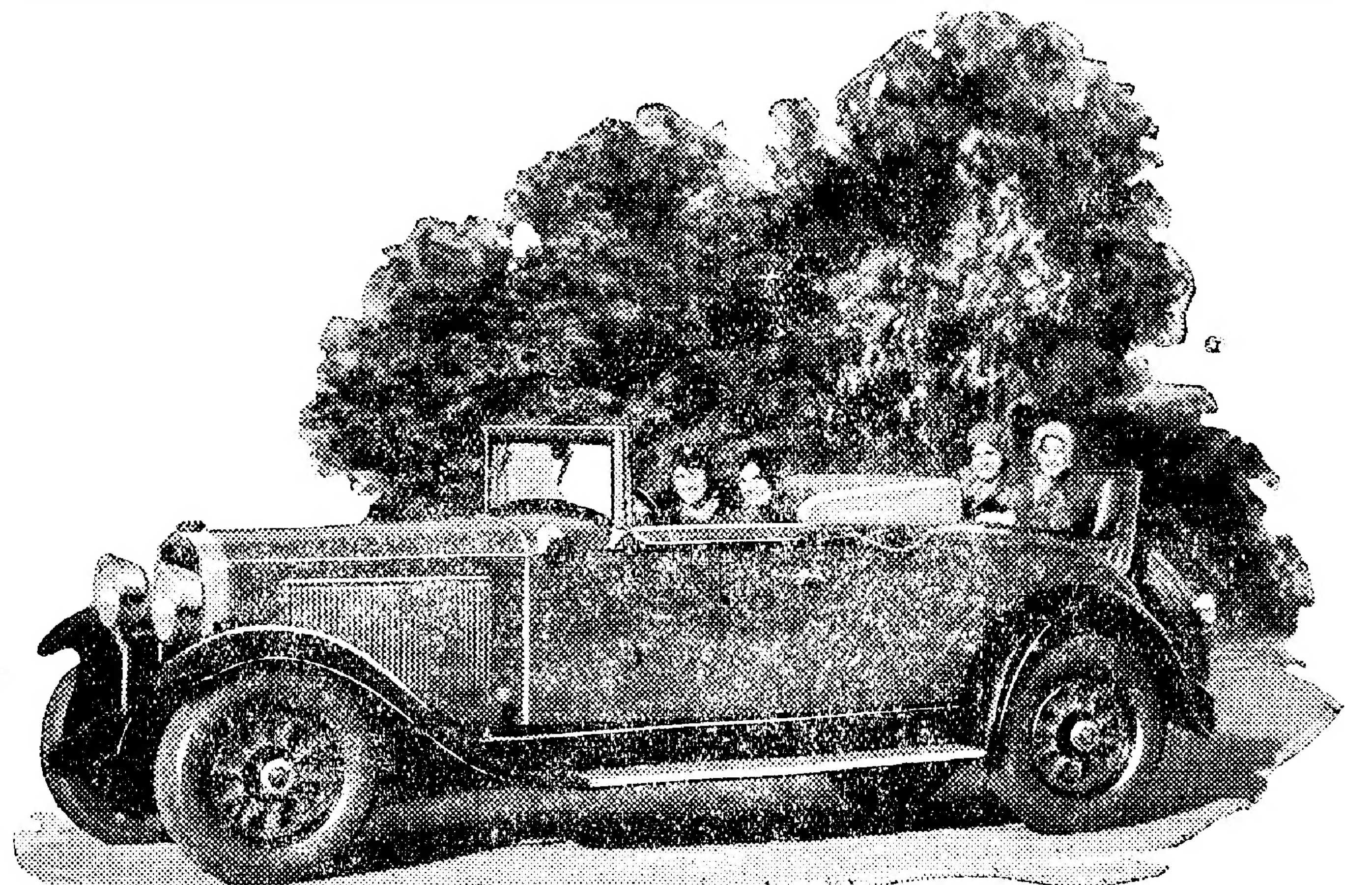
a. Nachthokken voor kippen.
b. Opfokhuis voor kuikens.
c. Broedlokaal.
d. Bergplaats voor voer enz.

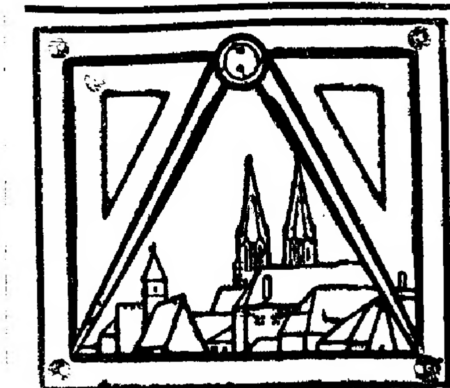
3e. Het maken van de benoodigde afrastering van terrein en uitloopen voor de verschillende toomen.

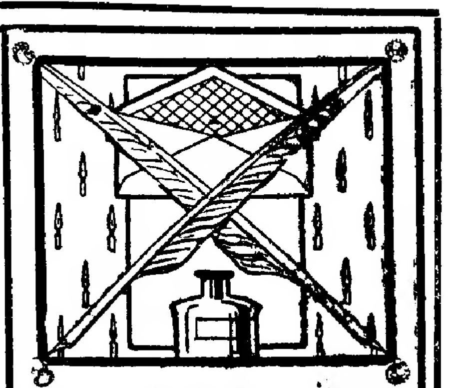
4e. Aanschaffen van dood materiaal. Hieronder vallen:

a Broedmachines.
b. Kunstmoeders.
c Verdere onmisbare zaken als voerbakken, drinkbakken enz. enz.

Met welke hoenderrassen zou 't best kunnen worden bogonnen? Hier is

niet alleen van belang het ei voor de consumptie, maar ook de kip als bout. Er moet dus begonnen worden met de beste legrassen. Een toom uitsluitend vleeschras was ook aan te bevelen

a. Wit. Leghorn.
b. Patrijs Leghorn.
c. Zwart Minorca.

Verder als leg-vleeschras:

a. Barnevelders.
b. Wit Wyandottes.

En als vleeschras.

a. De Mechelsche hoenders.

Uit deze en enkele andere rassen zou een keuze moeten worden gedaan. Het ligt voor de hand, dat de ondervinding zal moeten leeren, welke rassen zich in dit klimaat het beste houden. Daarom zou het aanbeveling verdienen het aantal toomen ruim te nemen en het aantal dieren per toom te bekrimpen. De beste tijd voor aanschaffing van dieren is September-October. Wil men dus in 1930 beginnen, dan zou reeds op het einde van dit jaar tot aanschaffing moeten worden overgegaan, anders moet men uitstellen tot 1931.

Er kan niet te veel besteed worden aan de aanschaffing van materiaal. Daarmee valt of staat de voorgenomen verbetering. We kunnen aankloppen bij de Rijksproeffokstations en modelinrichtingen in het Moederland, die ons waardig materiaal zullen leveren om het doel te bereiken.

Mocht Uwe Excellentie nog meerdere inlichtingen verlangen, dan ben ik daartoe steeds bereid.

P. v. HEESWIJK,

Pluimveeteeltonderwijzer.

Curaçao Mei 1929.

Godsdienstvervolging in Rusland.

In de April-aflevering van de „Socialistische Gids" schreef Mr. M. J. A. Moltzer een artikel, getiteld: „De strijd tegen den Godsdienst in Rusland:

Hij deelt daarin deze feiten mede:

„Processies der godloozen worden georganiseerd, waarbij de leden van de communistische jeugdbeweging onder meer als afgoden verkleed, gebeden en godsdienstige ceremoniën naäpen om de straatjeugd te amuseeren. Ook het tooneel wordt aan deze soort propaganda dienstbaar gemaakt. Zoo vindt men in het boek van R. Fülop-Miller, „Geist und Gesicht des Bolschewismus", een afbeelding van een kunstvoorstelling, waarin priesters spotgebeden houden, door een clown nagebootst. Kostja Rjabzew vertelt in zijn dagboek van een „Komsomal-Weihnachtsfeier", een Kerstfeest van den Communistischen Jeugdbond, waar een rede gehouden werd over de verschillende goden, welke rede echter plotseling werd afgebroken, omdat de spreker nog op vijf andere plaatsen moest zijn, hoewel hij eerst om elf uur 's avonds was verschenen. Daarna kwam er een langen tijd niets, toen eindelijk het gordijn weer opging en een stuk werd opgevoerd, waarin de geestelijken der verschillende landen streden over de vraag, wiens God de beste was, totdat een arbeider verschijnt, die ze allemaal met een bezem wegjaagt. Het allervermakelijkste was volgens Rjabzew, dat 's mans ondergoed steeds uit zijn broek te voorschijn kwam, hoewel hij het telkens wegduwde. De zaal dreunde van het lachen. Kostja trekt daaruit de conclusie, dat men bij anti-religieuze propaganda altijd iets komisch geven moet, omdat men daarmee beter zijn doel bereikt dan met voordrachten en redevoeringen."

In het program van de Kommunistische Internationale (K. I.) van 1924 stond nog, dat de strijd tegen den godsdienst was „een strijd, die met alle noodzakelijke gevoel van tact en alle voorzichtigheid moest worden gevoerd, in het bijzonder in die kringen der werkenden, waar de religie tot nog toe in het dagelijksch leven diep geworteld was." Maar in 1928 werden deze woorden uit het program geschrapt en vervangen door deze: „Deze strijd moet hardnekkig en systematisch gevoerd worden."

In tegenstelling tot de Communistische Partij Rusland hield de Russische Staat zich, althans in theorie, tegenover den godsdienst neutraal. Maar de practijk was niet met deze theorie in overeenstemming. Op het Kremlin werd met groote letters de uitspraak van Marx aangebracht. Godsdienst is de opium voor het volk.

In de nieuwe Grondwet van 1925 was de vrijheid van religieuse en van antireligieuse propaganda toegestaan. In 1929 werd echter dit artikel 4 in dien zin gewijzigd, dat voortaan nog wel de vrijheid van anti-religieuse propaganda, maar aan godsdienstigen alleen de vrijheid van belijdenis werd verleend.

Hoe fel feitelijk de Russische Staat den godsdienst bestrijdt, blijkt uit zijn onderwijspolitiek. Alle onderwijs wordt van Staatswege verstrekt. Uit het officieele onderwijsprogramma voor de lagere school, deelt Mr. Moltzer mede:

„In het eerste jaar, dus voor kinderen van 8 jaar, wordt bij de bescherming van de gezondheid over het kwaad van de Toovenarij en de religieuse gebruiken onderricht. Verder behoort tot het programma van deze 8-jarigen „deelnemen van de kinderen tezamen met de geheele school in een gemeenschappelijke anti-Kerstmis-propaganda."

In de tweede klasse wordt het onderwijs van de gezondheid op dezelfde wijze voortgezet, terwijl de anti-Christelijke propaganda wordt uitgebreid tot die, welke tegen het Paaschfeest wordt gevoerd.

Het derde jaar wordt o. a. gewijd aan de organisatie van het nieuwe leven, welk gedeelte van het program aldus wordt uitgewerkt: „Tegen dronkenschap, bandieterij, religieuse vooroordeelen. De Vereeniging van strijdende goddeloozen, de Vereeniging ter bestrijding van het alcoholisme, wat zij doen, en hoe wij hen kunnen helpen."

Aan het eind van het vierde jaar wordt een overzicht gegeven van wat geleerd is, waarbij behoort: „Wat wij geleerd hebben over de cultureele revolutie en hoe wij daaraan hebben deelgenomen — hoe wij tegen den godsdienst, het alcoholisme, het antisemitisme, het analphabetisme enz. gestreden hebben en wat wij verder zullen doen."

Daarnaast wordt er angstvallig voor gewaakt, dat, wat de school doet, niet krachteloos wordt, gemaakt door de Kerk. Godsdienstonderwijs kan worden toegestaan, maar slechts voor volwassenen. Godsdienstige Genootschappen mogen . . . . o.a. voor kinderen, jonge menschen en vrouwen geen bijzondere bid- of andere bijeenkomsten organiseeren, of in het algemeen bijeenkomsten, groepen, kringen of afdeelingen voor bijbelsche of literaire studie, naaien, arbeid of godsdienstonderwijs houden."

Wat het op groote schaal sluiten van kerken en synagogen betreft, merkt Mr. Moltzer terecht op:

„Het is niet aan te nemen, dat enkel motieven, welke met den godsdienst niets hebben uit te staan, zooals verkeerseischen, behoefte aan clublokalen, vergaderzalen en scholen steeds zouden hebben gegolden. De anti-religieuse propaganda heeft zonder twijfel hier haar slooperswerk verricht. Het kan dan ook niet anders, dan dat popen en leeken, die hun godsdienst met hart en ziel liefhebben, zich met alle kracht verzetten tegen het bolsjewisme."

En volkomen terecht voegt hij hieraan toe:

„Wanneer priesters gevangen worden gezet, verbannen of gedood vanwege het deelnemen aan Contra-revolutionnaire bewegingen, dan mag met een schijn van waarheid de Russische regeering verkondigen, dat deze arrestaties en executies niets te maken hebben met godsdienst- en geloofsvervolging, maar uitsluitend te wijten zijn aan Contra-revolutionnaire actie, in werkelijkheid is de grond van dit verzet te vinden in het vertrappen van wat dezen menschen het allerheiligste is."

Ziedaar enkele grepen uit dit artikel.

Er blijkt wel uit, hoe infernaal in Sovjet-Rusland het Communisme den strijd tegen den godsdienst voert.

BERICHTEN

Welkom.

Donderdagmiddag is Zijne Exc. Gouverneur VAN SLOBBE, vergezeld van Zijne Echtgenoote, Mevr. VAN SLOBBE en militairen adjudant per Hr. Ms. „van Galen" van Zijn reis naar Bonaire teruggekeerd. Onzen eerbiedigen welkomstgroet!

Goede reis.

Donderdag l.l. is Ds. W. H. ELDERMANS, predikant bij de Ver. Herv. Protestantsche Gemeente, per SS. „van Rensselaer" met verlof naar Nederland vertrokken.

H. M. Witte de With.

Naar wij vernemen, zal H. M. Witte de With 1 Juli a.s. naar Nederland, via Suriname, terugkeeren.

Een Hollandsch-Spaansch componist,

De N. R. Crt. meldt 8 April j.l:

Men schrijft ons uit New-York:

Een interessante concertavond is er hier in 't gezellige zaaltje van de „Town-Hall" (n i e t het stadhuis) gegeven, een avond waarop twee componisten een orkest dirigeerden, dat hun composities ten gehoore bracht.

Eén van de twee componisten was de heer CHARLES MADURO, over wien in sommige Nederlandsche bladen al eens geschreven is. Maduro is Nederlander. In hoe groote mate Nederlander is niet zoo eenvoudig te zeggen. Zijn kennis van de Nederlandsche taal laat niets te wenschen over: hij spreekt die vlot en zonder eenig accent. Maduro is op Curaçao geboren, Nederlandsch burger, van Spaansche afkomst. „Intellectueel Nederlander, emotioneel Spanjaard" merkte iemand eens op. „Emotioneel Spanjaard" was de algemeene conclusie na het bovenbedoelde concert, waarbij de heer Maduro een concert leidde, bestaande uit veertig leden van het Manhattan Symphony. Vijf stukken speelde het orkest, de „Rhapsodie Espagnole", een „Scherzo Espagnole", een menuet, een fantasie en tot slot een marsch „Morena y Sevillana" met al de schwung en het vuur, dat wij onwillekeurig met den Spanjaard, associeeren. De „Evening Post" loofde deze compositie en verklaarde Maduro een „Spaansche Sousa". Ook vier liederen werden ten beste gegeven, die werden gezongen door de sopraan Mme. Nina Koshetz, gevoelige melodieuse liederen.

Boekbespreking.

Jonge Jaren door Madjoe.

Dit is een boek voor de Jeugd, dat ten volle zijn bekroning verdient, boeiend van het begin af, aangenaam, opvoedkundig, door en door katholiek zonder gedweep, een ook voor ouderen spannende lectuur. Daarbij is de uitgave goed verzorgd, een prettige druk met kleurige bandteekening en leuke platen van Miep de Feyter, voorstellingen die tot lezen prikkelen. In het eerste deel ligt een behoefte tot vriendschap die de baldadigste der schoolmeisjes Tini, het luid doet uitschreien; verder maken we kennis met een paar families waar het huiselijk geluk ten volle bloeit en ván al deze personen zijn de karakters tot het eind toe volgehouden tot in kleinigheden, vooral ook het karakter van den W. Indischen missionaris is teekenend en raak weergegeven.

We wenschen de schrijfster MADJOE en Uitgever N. V. G. B van Goor en Zonen, Den Haag, geluk met dit prachtwerk voor de jeugd. We bevelen dit boek bij allen hartelijk aan.

De uren aan deze lectuur besteed zijn aangename en nuttige uren waaraan we met voldoening terugdenken.

De prijs f, 3.20 expres laag gehouden voor dit stevige boekdeel, ligt onder ieders bereik: verkrijgbaar in Boekhandel Sluyter.

Verslag van de Curaçaosche Handelmaatschappij N. V.

Volgens het door ons ontvangen verslag over 1929 was in aanmerking genomen de omstandigheden waaronder de productenhandel leed, het resultaat van het afgeloopen jaar niet onbevredigend.

De daling van de prijzen van koffie, cacao en huiden trof ons gelukkig niet onvoorbereid, zoodat wij slechts beperkte voorraden voor eigen rekening hadden.

De zaken van de bijkantoren wierpen over het algemeen bevredigende resultaten af.

In de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders, gehouden op 13 Maart 1929, werd tot wijziging van artikel 4 der statuten der Maatschappij besloten; hierdoor werd het kapitaal der Vennootschap uitgebreid van f 5.000.000.— op f 10.000.000.—. Na bekomen machtiging van Commissarissen werden 1000 aandeelen elk groot f 1000.— van het ongeplaatst maatschappelijk kapitaal uitsluitend voor aandeelhouders tot den koers van 105% ter inschrijving aangeboden; alle aandeelhouders hebben van hun recht gebruik gemaakt.

Hoewel de aldus verkregen liqui middelen de Mij. zou hebben in st gesteld verdere uitbreiding van de z ken te geven, noopte crisistoesta die reeds gedurende den zomer be gon, tot groote voorzichtigheid. Tha echter wordt de verdere ontwikkeli der zaken met meer gerustheid te moet gezien. Sedert den datum de balans vinden de middelen reeds ru mere aanwending.

Aan de vergadering werd voorg steld ter beschikking te laten blijv een saldo van f 666.434.57 en hierv een dividend over het verhoogd kap taal van 8% uit te keeren.

Surinaamsch Nieuws.

„De West" ontleent aan het Radi bulletin het volgend bericht uit Albin gedateerd 12 Maart:

Gisteravond omstreeks half elf we er een déporté aangehouden terwijl h op weg was naar de politiewac Hij geeft op als naam Louis Stralen berg, geboren te Kerkrade (Limbur en is 30 jaar oud.

De man spreekt zuiver Neder landsch. Hij vertelt dat hij dienst na bij het N.O.I.-leger en in 1918 na Oost-Indië vertrok, alwaar hij 6 ja vertoefde. Hij werd bevorderd t korporaal bij de genietroepen. In 192 ging hij naar Nederland terug en ver trok eenige maanden later naar d kopermijnen in Afrika. Daar ging he hem niet gunstig en hij trad in diens bij het vreemdelingen-legioen te Ma rokko. Later deserteerde hij en bi zijn vlucht stal hij een auto, waarme de hij gearresteerd werd. Daarvoor werd hij naar het bagno gezonden alwaar hij voor eenige weken terug met het laatste transport aankwam Hij is voorloopig op vrije voeten ge steld en zal opgezonden worden naar Paramaribo.

„De Surinamer schrijft:

We hebben er reeds meermalen op gewezen, dat het bij ons wel slech gaat en de toestand verre van roos kleurig is, doch dat we er, in verge lijking met anderen, nog goed voo staan.

Uit particuliere berichten blijkt ons nu, dat het bij onze Engelsche buren nog veel erger gesteld is dan bij ons Er is zooveel werkloosheid en ellende, waartegen de Overheid machteloos staat, dat er een groeiende ontevredenheid wordt waargenomen, die ondragelijk wordt. Men is er zelfs be vreesd, dat het vroeg of laat tot een uitbarsting komt.

Er wordt zelfs beweerd, dat er maat regelen genomen worden en verster king is aangevraagd om bij gebeur lijkheden niet machteloos te staan.

Uit de bladen blijkt, dat er een scherpe crisis heerscht en telegrafisch bij het Moederland is aangedrongen op steun voor de suikerindustrie, die met ondergang bedreigd wordt.

* * *

ZUIDERZEEPROBLEMEN.

De oplossing van de technische zijde der droogmaking.—

Wat kost een H. A. nieuw verworven land?

Financieele en Sociaal-Economische zorgen.

I.

„Dieu créa le monde, excepté les Pays-Bas, qui furent créés par les Hollandais."

Te midden van den wereldoorlog, bij wet van den 14den Juni 1918 (Staatsblad no. 354) tot afsluiting en droogmaking van de Zuiderzee, werd besloten tot de groote en grootsche onderneming „waarop het oog der wereld gevestigd is."

De tijdgenoot stond tegenover het voorstel van Hendric Stevin: „hoe het gewelt en vergif der Noortzee uytter Verenige Nederlant te verdrijven sij" hetwelk dateert uit de 17 eeuw, met denzelfden meewarigen glimlach, als wij tegenover de plannen van sommige ingenieurs tot droogmaking van Middellandsche- of Noordzee. Die mijnheer Stevin blijkt echter over de visie van een Jules Verne te hebben beschikt. Zijn plan moest — gezien de techniek van zijn tijd — een stoute droom blijven, totdat op het einde der 19e eeuw het den bekwamen ingenieur — later Minister van Waterstaat — Dr. C. Lely gelukte uit den hutspot van plannen, die langzamerhand was ontstaan een schepping te ontwerpen, waardoor de technische zijde van het Zuiderzeevraagstuk een definitieve oplossing vond. Lely's plan, volgens hetwelk de werken thans in uitvoering zijn, bevat de volgende groote lijn.

Sommige ontwerpers, zooals Van Diggelen in 1848 en Buma in 1882 hadden de Wadden en de Lauwerszee in hun plannen betrokken.

Zij wilden derhalve de Noordzeeeilanden, bij het vasteland trekken. Anderen, o.a. Stieltjes en Leemans, meenden den Yssel een vrije uitmonding in zee te moeten laten houden, vooral op grond van het hooge slibgehalte dezer rivier, waardoor — volgens hen — een binnenmeer niet op voldoende diepte zou zijn te handhaven. Hun plan beperkte zich derhalve tot het Zuidelijk gedeelte der Zuiderzee.

Lely nu bewees eerstens de overwegende bezwaren, die aan een bedijking van Wadden en Lauwerszee zijn verbonden. De zeegaten als Marsdiep en Vlie hebben een té groote diepte en de stroomingen zijn er té sterk, dan dat afgezien van de enorme kosten, hier met redelijke kans op succes dijken zouden kunnen worden aangelegd. Daarbij komt, dat de bodem goeddeels uit zand bestaat

Anderzijds toonde Lely aan, dat de slibaanvoer van den IJssel geen gevaar voor een binnenmeer hoefde op te leveren. Zoo gaf zich van zelf een lijn, loopende van de kust van Noord-Holland over Wieringen naar de Friesche kust. Ten Noorden dier lijn: diepe zeegaten, sterke stroomingen en een bodem nog armer dan die van het Nemi-meer; ten Zuiden daarvan: ondiep water en een zeer vruchtbaren kleibodem. Gegeven het parool: zooveel mogelijk klei en zoo weinig mogelijk zand, was de indeeling van het gebied in vier polders — als aangewezen. 1)

Men kan zeggen, dat hiermede de technische zijde van het Zuiderzeevraagstuk werd opgelost. Het beste bewijs voor de voortreffelijkheid van Lely's project is wel gelegen in het feit, dat het zich in een periode van snelle technische ontwikkeling nagenoeg ongerept heeft weten te handhaven.

Meer nog dan door het zien der werken zelf, komt men door Ivens' machtig filmproduct onder den indruk van de technische moeilijkheden, die moeten worden overwonnen. Maar ook, van welk een mooie zijde doet de techniek zich hier voor en welke prachtige staaltjes van technisch kunnen worden hier door Nederlandsche ingenieurs geleverd. Toch is het niet langer de technische zijde der droogmaking, die in het centrum der belangstelling staat. Aan het technisch succes twijfelt men niet meer. De verwondering en de eerbied voor de technische praestaties hebben plaats moeten maken voor twijfel aan het succes der droogmaking als *onderneming.*

Men kan drie stadia onderscheiden:

1. De periode van *het zuiver technische werk,* waardoor de zeebodem in aan het verkeer aangesloten kavels beschikbaar komt.

2. Daarna *het landbouw-technisch werk,* d.i. het gereedmaken van den oorspronkelijken zeebodem voor normale cultuur. Van moeras tot vruchtdragend gecultiveerd polderland is nog een lange weg.

3. Ten slotte *het sociaal-economische werk,* dat bestaat in kolonisatie en uitgifte der gronden.

En door dit alles heen speelt de millioenendans der cijfers, die oorzaak is, dat men de droogmaking met zorg gadeslaat.

* * *

Briand, de Zuiderzeewerken bezoekend, schijnt gevraagd te hebben: „Wat kost jullie nu een H.L. tarwe op den nieuwen grond verbouwd?" En als Briand het niet gedaan heeft, dan sprak in ieder geval Braat in de Tweede Kamer op 16 Mei 1929 (Handelingen Tweede Kamer 1928/1929, bldz. 2389): „Ik zou als lid dezer Kamer en landbouwer wel eenigszins achterlijk zijn als ik over deze begrooting (van het Zuiderzeefonds) niet een enkel woord zou spreken. Men zal mij zeker niet verdenken van politieke bijbedoelingen, ik doe niet aan politiek. Ik zou in de eerste plaats een paar onschuldige vragen aan den Minister willen stellen, die gemakkelijk(!) te beantwoorden zullen zijn. Hoe denkt de Minister den grond uit te geven? Hoeveel kost volgens de thans bestaande raming een H.A. grond na het droogmaken?"

Het is wel merkwaardig, dat men de droogmaking met een anderen maatstaf meet dan andere groote openbare werken. Bij deze laatste is er niemand, die den eisch stelt, dat de Staat met het werk directe winst behale. Men ziet de voordeelen, die voor het algemeene welvaartspeil te behalen zijn en heeft er gaarne de benoodigde millioenen voor over. Men houdt terecht uiteen de *directe* voordeelen voor den fiscus en de *indirecte* voordeelen voor het algemeen belang, die het werk met zich zal brengen. Terecht neemt men het standpunt in, dat het behalen van directe winst, bij ondernemingen die in het belang van den Staat op touw werden gezet een ondergeschikt punt vormt bij de vraag: Moet het werk worden ondernomen? Het is nu wel merkwaardig, zeg ik. dat dit standpunt zooveel moeite heeft gehad zich in te burgeren ten aanzien van de Zuiderzeeonderneming. Hiervan verwachtte men, zooal geen overschot, dan toch minstens dekking der uitgaven door de opbrengst van het nieuwe land. In ieder geval: de drooglegging mocht den Staat geen geld kosten. Doch ik vraag: waarom niet?

Bij den aanleg der Staatsspoorwegen, bij de uitvoering van den nieuwen waterweg van Rotterdam naar zee, bij den aanleg van andere kanalen of havenwerken, heeft men bijna uitsluitend het oog gehad op de algemeene ontwikkeling van handel en bedrijf, de verbetering van sociale toestanden, de vermeerdering van het nationaal vermogen. Waarom zoude men dit in mindere mate moeten doen, waar het de droogmaking der Zuiderzee betreft, een werk, waarbij men zeker weet, dat een groot deel van de uitgaven door de ontvangsten bij de uitgifte der gronden zullen worden gedekt, een werk, waarbij men zeker is van baten, waarop bij bovengenoemde werken niet, of althans slechts voor een gering gedeelte is gerekend?

II.

Geen rentabiliteit maar productiviteit zij de eisch.

Uit hetgeen wij in ons eerste artikel betoogden volgt, dat het principieel onjuist is, het bedrag, waarmede de uitgaven de inkomsten overtreffen als verlies te bestempelen. De indirecte voordeelen zijn tevens oorzaak, dat een eigenlijk gezegde kostprijs van een H.A. nieuw verworven land niet is te bepalen; men is er volkomen naast, indien men dien kostprijs wil vinden door de uitgaven aan afsluiting en droogmaking verbonden, te deelen door het aantal H.A. grond dat wordt verkregen. Men mag niet alle kosten op den grond doen drukken, omdat naast het directe voordeel van nieuw vruchtbaar land, groote indirecte voordeelen worden verkregen. Daar zijn vooreerst de voordeelen van de afsluitdijk. Als zoodanig noemt het rapport der Commissie Lovink op de eerste plaats de voorziening van de provincie Friesland, die thans geheel van het hemelwater afhankelijk is, met zoetwater uit het door de afsluiting gevormde binnenmeer. Hetzelfde geldt in mindere mate voor Noord-Holland. De te behalen voordeelen hiervan kunnen op meerdere millioenen gulden 's jaars worden geschat. Een kapitaalwaarde van rond 100 millioen gulden schijnt hier gerechtvaardigd. Daarbij komen de nevenvoordeelen, die het IJsselmeer medebrengt, zooals verminderd onderhoud der waterkeeringen binnen de afsluiting, uitblijven van periodieke overstroomingen enz.

Alles bij elkaar genomen kunnen de voordeelen der afsluiting veilig geraamd worden op een gelijk bedrag als de kosten er van bedragen, d.i. ± 120 millioen gulden.

Daarnaast komen dan de meer dan 200.000 H.A. van den meest vruchtbaren grond. Moet hier de eisch gesteld worden, dat de uitgaven door de opbrengst worden gedekt? Geenszins.

Ook hier indirecte, moeilijk in cijfers uit te drukken voordeelen, die hun weerslag zullen hebben op het algemeene welvaartspeil.

Men bedenke toch wat het zeggen wil: een gansche nieuwe provincie te winnen.

De vraag naar het verlies, naar de tekorten van de Zuiderzeeonderneming is in waarheid de vraag naar de offers, die de indirecte voordeelen eischen. Tot welken prijs koopt de Nederlandsche Staat zijn twaalfde provincie? Het is duidelijk, dat ook hier grenzen zijn gesteld. Al is men niet gerechtigd van verlies te spreken, zoodra de droogmaking de Staat geld kost, het zou toch niet onmogelijk zijn, dat de indirecte voordeelen al te duur worden gekocht. Grenzen zijn hier gesteld, maar omdat de indirecte voordeelen niet in cijfers zijn uit te drukken, is de vraag; werkt de onderneming met verlies, zeer moeilijk te beantwoorden.

There are lyers, there are damned lyers and there are statistics. Hoe voorzichtig men ook hier met cijfers moet zijn, toont het S. O. S.-bericht, dat Oud-Minister Van Gijn in 1920 de wereld instuurde: „Droogmaking der Zuiderzee. Zij zal kosten 2120 millioen. Zij zal een verlies opleveren van 924 millioen."1)

Van Gijn baseerde zijn berekening op een rentevoet van 7 pct. en maakte daarenboven een vergissing van 130 millioen. En de „Telegraaf" gaf zich in een artikelenreeks alle moeite om toch maar vooral een sensationeel tekort te kunnen aankondigen. 2) Op 380 millioen raamt de „Telegraaf" „het verlies". Maar om daartoe te kunnen komen moest ze toch minstens — ik neem nu slechts één post er uit — een slordige 100 millioen kunnen smokkelen. Alles werd tot de kapitaalwaarde herleid, behalve de voordeelen van de afsluiting, die met het luttel bedrag van 4 millioen — zijnde nog niet heelemaal de jaarlijksche opbrengst — op de balans van de „Telegraaf" prijken, terwijl ze in werkelijkheid zeker op rond 125 millioen mogen worden gebaseerd. Het met veel ophef aangekondigde tekort van f 380.000.000 kan dus al direct — in 't schema van de „Telegraaf" — met een 120 millioen worden verminderd. Het schijnt moeilijk, zelfs in zaken, die van alle politieke smetten vrij zijn, het hoofd koel te houden.

Gegronde bezorgdheid is echter gewekt door het feit, dat sedert 1925 de kosten van afsluitdijk en Wieringermeerpolder zijn gestegen met resp. 35 en 62 procent.

In 1925 raamde de Regeering de totale kosten van afsluiting en droogmaking dier vier polders als volgt:

Afsluiting	f 90.000.000
Droogmaking	270.000.000
Rente	183.000.000
Totaal	f 543.000.000
Kapitaalwaarde der droog te leggen gronden	f 510.000.000

Meent men de afsluiting afzonderlijk te mogen financieren, dan zou volgens deze raming op de droogmaking een *winst behaald* worden van 510 — (270 + 183) = 57 millioen. En nu, na zes jaar, blijken de cijfers van 1924 geen van alle houdbaar. Het tekort op de droogmaking alleen wordt volgens den huidigen stand van zaken geschat op rond 220 millioen. Zoo door den heer Krijger in de Tweede Kamer (Handelingen 1928|1929, blz. 2308), die de volgende becijfering opstelde:

Afsluiting	f 122.000.000
Inpolderingen	590.000.000
Rente	236.000.000
	f 948.000.000
Opbrengst der gronden, totdat deze hun normale kapitaalwaarde hebben verkregen f 95.000.000. Kapitaalwaarde der polders f 511.000.000.	f 606.000.000
Nadeelig saldo	f 342.000.000
Afsluiting	122.000.000
	f 220.000.000

Colijn, man groote van zaken, schatte bij de opening der gemalen te Medemblik en Den Oever het te kort op rond 200 millioen, terwijl Mr. K. Jansma in het Haagsch Maandblad van Maart l.l. op zeer aannemelijke gronden een nadeelig saldo becijfert van 219 millioen. Wanneer Mr. Jansma echter zegt: „Dit is het ergste geval", dan houdt hij geen rekening met de mogelijkheid, waarop tijdens de behandeling van de vaststelling van de begrooting van inkomsten en uitgaven van het Zuiderzeefonds voor 1930 de heer Westerdijk in de Eerste Kamer doelde (Handelingen Eerste Kamer 1929/1930, blz. 490 — 491). Tot nu toe is men met de Commissie-Lovink uitgegaan van een basisprijs van bouwrijpen behuisden kleigrond in de Zuiderzeepolders van f 3000 per H.A.

1) Men zie: Ir. L. F. van der Wal: „Geschiedenis van de plannen tot afsluiting en droogmaking van de Zuiderzee". Algemeene Landsdrukkerij 1923.

„De Maasbode" van 5 April schrijft:

Naar wij vernemen, hoopt Z. D. H. Mgr. Th. van Roosmalen, Apostolisch Vicaris van Suriname, weldra over te gaan tot de oprichting van een Latijnsche school voor de opleiding van een inlandsche geestelijkheid.

De Boschneger-Missie in Suriname gaat langzaam maar zeker vooruit. Te Bedotti, 2 uur boven Gansee, kregen we onlangs ineens meer dan 30 catechumenen. Bij den stam der Matuari aan de Boven-Saramacca zijn de Hernhutters sterk; en toch hopen wij met Gods genade er binnen afzienbaren tijd weer een geheel dorp voor het ware geloof te winnen, als de kapitein nog wat meer bewerkt is. In de Gran Rio hopen we weldra met een nieuw schoolkerkje klaar te komen. En als de overigens goed-gezinde granman Moewana Jankosso eens voor de Katholieke Kerk kon gewonnen worden, waarvoor een vurig gebed ten zeerste gewenscht is, dan ware geheel de stam der Saramakkaners aan de Boven-Suriname te bereiken en te winnen.

Een belangrijke beslissing.

Men kent dr. Bergmann, destijds directeur van den Openbaren gezondheidsdienst in Curaçao, thans arts in Amsterdam. De *Nederlandsche jurisprudentie* van 5 April l.l. bevat de uitspraak van de Haagsche rechtbank in een door hem tegen den Staat der Nederlanden aangespannen geding over de al of niet-rechtmachtigheid van zijn ontslag. Hierbij is uitgemaakt, dat Curaçao, als zijnde een kolonie en hebbende ingevolge art. I van de grondwet een eigen grondgebied, en volgens art. 61 dier wet een eigen regeering, een zedelijk lichaam is, op openbaar gezag als zoodanig ingesteld, mitsdien met eigen rechtspersoonlijkheid. Dus had niet de Staat maar Curaçao moeten zijn aangesproken. Bovendien, aldus wordt beslist, staat de vraag, of het door den gouverneur van Curaçao verleende ontslag al dan niet onrechtmachtig was, niet ter beoordeeling van den burgerlijken rechter; immers die vraag zoude zich, gezien de aan dien gouverneur verleende onbeperkte bevoegdheid om ambtenaren, in dienst van de kolonie, te ontslaan, oplossen in deze andere, of dat ontslag staatsrechtelijk gerechtvaardigd zoude mogen worden geacht.

Eigenaardig, dat hier Curaçao tot tweemaal toe een kolonie genoemd wordt. Over de rechtspersoonlijkheid van koloniën schreef destijds de tegenwoordige Groningsche professor, dr. Bordewijk, zijn proefsschrift

K. W.

Onder normale omstandigheden zou daarop zeker niet zoo heel veel aanmerking zijn te maken. Maar in de Zuiderzeepolders zal het jaren duren, zoo het ooit zal gebeuren, alvorens daar de plattelandstoestanden van het oude land met zijn lange werkdagën en lage loonen gewillig zijn overgenomen. En daarop steunt die basisprijs. Bovendien heeft de Commissie-Lovink aangenomen, dat het land zou worden verkocht aan koopers, die met een heel lage rente van hun te leggen kapitaal tevreden zouden zijn, zooals onder landeigenaars gebruikelijk is. Mocht het Rijk de gronden gaan verpachten, dan zou de kapitaalwaarde daarvan aanmerkelijk blijven beneden f 3000.

Neemt men daarbij de meening van den heer Westerdijk over, dat ondanks den landhonger, door de verbetering der landbouwtechniek de landprijzen en landpachten zich in dalende richting zullen blijven bewegen, dan is er inderdaad alle reden tot bezorgdheid. Wibaut heeft het herhaalde malen gezegd, en ik onderschrijf het ten volle: geen rentabiliteit, doch productiviteit zij de eisch, die men aan dergelijke groote openbare werken stelle. De productiviteit blijft een probleem, welks uitkomst thans niemand kan voorspellen. Groot zijn de moeilijkheden, die, nadat de gronden zijn drooggelegd nog moeten worden overwonnen. Het bouwrijp maken voor normale cultuur biedt groote risico's en daarna hoe zal de kolonisatie verloopen? Millioenen zijn er dan noodig voor huizen, kerken en scholen. In welken vorm zullen de gronden worden uitgegeven? Zal de Staat ook na de drooglegging niet nog langen tijd ook financieel bij zijn grootsche onderneming geinteresseerd blijven? Met spanning wordt het rapport der commissie inzake uitgifte der gronden tegemoet gezien. Steeds meer blijkt welk een reuzetaak de Staat der Nederlanden heeft op zich genomen. Moge de lange weg van moeras tot gecultiveerd polderland met een nijvere bevolking, die een behoorlijk bestaan vindt, geen lijdensweg worden.

's Gravenhage. Mr. Drs. C. VAN HAREN.
De Maasbode.

---

1) Haagsche Post van 1920.
2) De „Telegraaf" van Nov./Dec. 1929.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

EXAMENS.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in het gebiedsdeel Curaçao, ingevolge artikel 1 van het besluit van den 10n. December 1921 (P. B. N° 70), zullen worden afgenomen in de maand **September 1930**.

Zij, die zich aan eenig examen willen onderwerpen, moeten zich vóór of op den **1sten Juli 1930 schriftelijk** aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van de bij de Onderwijsverordening 1907 vereischte akten of bewijzen, benevens van eene geboorteakte.

Zij, die eenig examen wenschen af te leggen, moeten den leeftijd van *achttien jaren* hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om bijzondere redenen vergunning verleent het examen eerder af te leggen.

Zij, die zich aanmelden, worden slechs tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Kolonialen Onvanger op Curaçao een examengeld is voldaan van:

Vijf gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer (es) vierde klasse, en van het examen in gymnastiek, nuttige of fraaie handwerken;

Tien gulden voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) derde klasse en van het examen in de wiskunde, het boekhouden, de Spaansche, Engelsche. Fransche of Hoogduitsche taal, welk bedrag verminderd wordt tot vijf gulden, waneer de candidaat in het bezit is van de akte van bekwaamheid als onderwijzer (es) derde of vierde klasse;

Vijftien gulden voor het afleggen van het examen in de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, bedoeld in de 2de lid van artikel 27 en in het 2de lid van artikel 42 der Onderwijsverordening 1907.

De candidaten worden opmerkzaam gemaakt op de verslagen der vorige examens, die in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt zijn.

Ondergeteekende is tot het geven van inlichtingen over examens te spreken elken *Zaterdag* des morgens van **9** tot **12** uur op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam.

Willemstad, den 28n. Mei 1930.

De Inspecteur voornoemd,
H. J. A. SCHROEDER.

Padvinders.

Voor de zooveelste maal is men wederom begonnen met een padvindersclub. Wij wenschen de club alle succes en een langeren levensduur dan haar voorgangers. Degenen die zich met de leiding ervan belast hebben, veroorloven ons echter een vriendelijke opmerking. Daar de meeste leden wel uit de schooljeugd gerecruteerd worden, en de H. Mis voor de Roomsche schooljeugd des Zondags 's morgens om 7 uur begint, zouden wij beleefd willen verzoeken des Zondags niet uit te trekken om 7 uur, zoodat de Roomsche schooljeugd niet in staat is die H. Mis bij te wonen, maar het uur van uitrukken later te stellen.

De „Rimula'

Het SS. „Rimula" dat verleden week op Punt Kanon geloopen is, zit nog steeds vast. Nog steeds is men druk bezig de lading eraf te halen die op lichters naar den wal en verder per truck naar de stad gebracht wordt. Een gedeelte ervan wordt als verloren beschouwd.

Donderdag berichtte „La Prensa", dat het bergingschip „Killerig" onderweg was. Gelukt 't de „Rimula" los te krijgen, dan zal het naar het dok van de C. P. I. M. gesleept worden, om de geleden schade vast te stellen.

SS. Trujillo.

Donderdag arriveerde het SS. Trujillo van de Red D Line, dat geheel omgebouwd en gemodernizeerd is, om de „Maracaibo" te komen vervangen, en de vaart La Guaira - Curaçao, - Aruba - Maracaibo over te nemen.

Het schip biedt plaats voor 70 passagiers 1ste klas. De hutten komen allen op het dek uit, terwijl er bovendien 4 luxe - hutten zijn ieder met een eigen bad. Het ruim promenadedek en de salons bieden alle comfort die men zich maar wenschen kan.

Het schip is onmiddelijk naar La Guaira vertrokken en zal Dinsdagavond naar Aruba en Maracaibo vertrekken.

Onze gelukwenschen aan de Directie en de Heeren Agenten van de Red D Line, de Firma S. E. L. Maduro & Sons met deze aanwinst.

Toespraak van den Paus over Engelsche Zenders.

Op Zondag 29 Juni a.s. zal de Paus ter gelegenheid van den feestdag van St. Petrus en Paulus een toespraak houden voor de microfoon van den kortegolfzender, die in de Vaticaanstad is opgesteld.

Luisteraars, die niet in het bezit zijn van een kortegolfontvanger zullen deze bijzondere uitzending waarschijnlijk toch kunnen hooren, daar de B. B. C. het plan heeft de toespraak over haar zenders opnieuw door te geven.

(Industria).

De Straatverlichting.

Schitterend is de straatverlichting niet, vooral niet in de zijstraten.

En minder schitterend wordt ze nog, om niet te zeggen, absoluut onvoldoende, als om 12 uur 's nachts en soms zelfs vroeger de helft der lichten wordt uitgedoofd . . . uit bezuiniging.

Want waarom anders?

In den Kolonialen Raad, in de Pers is er over geklaagd, en gewezen op het gevaar dat er aan verbonden is, omdat juist onder bescherming van de de duisternis de kwaadwilligen beter hun slag kunnen slaan.

Zoodat het een zuinigheid is, die in strijd blijkt met de publieke veiligheid.

Laat men daaraan denken. Die enkele tientallen lichten meer gedurende den nacht zullen de bedrijfskosten toch wel niet zooveel omhoog drijven. Daarom herhalen we het beleefd verzoek aan de Directie van de N. I. G. M. om de straatlichten geheel den nacht te laten branden.

Gasoline.

De gasoline kost hier ex pomp 65 ct per galon. Eenige jaren geleden hebben we hier een concurrentiestrijd gehad tusschen de *C. P. I M.* en de *Standard Oil* waarbij de prijs van de gasoline hier tot groot genoegen van de verbruikers daalde tot 28 ct per galon. Doch het heeft niet lang geduurd. Toen de *Standard* den strijd opgaf vloog de prijs weer met een ruk naar boven en bleef daar vastgehaakt aan den prijs van 65 cts die wij nu nog betalen.

Dezer dagen vernamen we dat in Holland de gasoline prijzen lager zijn dan op Curaçao en niet meer dan 17 tot 20 cts. per liter bedragen, wat gelijk staat met 61 tot *72* cts per gallon. Die dure prijs op Curaçao zouden we dan te danken hebben aan de hooge eer, dat we ons zoo nabij mogen koesteren aan de tegenwoordigheid van de C. P. I. M. op ons eiland.

Reeds sedert verscheidene maanden heeft er in onze Oost op Java een heftige concurrentieoorlog plaats tusschen de *Bataafsche P. Mij* en de *Standard-Oil*. Deze laatste heeft in Rusland een paar millioen ton olieproducten opgekocht, waarvoor nu natuurlijk in het verre Oosten een afzetgebied moet gezocht worden.

Het gevolg is geweest, dat de prijs van de gasoline steeds maar verlaagd werd, en de vorige maand reeds het laagste recordcijfer van *elf* cts per liter bedroeg. Maar in dien prijs van 11 cts is nog het bedrag van den accijns van 7½ cts per liter inbegrepen.

Het Soerab. Nieuwsblad berekende dat door deze concurrentiestrijd *elke maand* ¾ millioen gld schade geleden werd door deze beide petroleummaatschappijen, waarvan een half millioen gld kwam ten laste van de *Standard-Oil* en ¼ millioen ten nadeele van de *Bataafsche*.

Doch juist een maand geleden op 23 April werd er tusschen beide groote Maatschappijen een regeling getroffen en de benzineprijs weer van 11 cts op 23½ cts per liter gebracht, welke verhooging op 1 Mei is ingegaan.

Officieele Berichten.

Aan den heer C. P. Amelunxen, onderwijzer 2de klasse bij het openbaar onderwijs in Curacao, is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den heer C. J. Krijt, hoofd der Emmaschool op Curacao, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den heer M. M. Römer, onderwijs 2de klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan Mej. L. M. van der Veen Zeppenfeld, tijdelijk schrijfster ten kantore van den Hypotheekbewaarder alhier, is op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Mevr. J. E. van der Meulen geb. Cadieres, is benoemd tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld ten kantore vau den Hipotheekbewaarder alhier.

De benoeming van Mej. Edith Constance Eman, schrijfster op Aruba, is ingetrokken.

Mej. Maria Josefa Lacle, is benoemd tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld ten kantore van den Ontvanger op Aruba.

De Heer C. Raven is benoemd tot waarnemend lid van de commissie op Aruba tot afgifte van de verklaring van voldoende bewijzen van bekwaamheid om als bestuurder van een motorrijtuig op te treden.

In verband met het voorkomen in Costa Rica, San Jose, van verdachte gevallen van pokken, is die republiek van besmetting verdacht verklaard.

Van den Consul der Nederlanden te Rio Hacha, is bericht ontvangen, dat aldaar in den ouderdom van 70 jaren overleden is, Mevr. Irene Leon zonder achterlating van eenig goed

Vuurtoren op Punt Kanon.

Naar aanleiding van het stranden van de „Cornwall" op Punt Kanon, kort geleden, is de kwestie van een vuurtoren op de Oostpunt van het eiland weer een ter sprake gekomen. Onmiddelijk is er door het Gouvernement werk van gemaakt en is het licht reeds bijna geheel gereed. Laten wij hopen dat dit verbetering in den toestand zal brengen.

Bezoek van Zijne Exc. Gouverneur van Slobbe aan Bonaire.

Maandag ll. was de beurt aan Bonaire om Zijne Excellentie Gouverneur VAN SLOBBE voor 't eerst te mogen begroeten.

Bonaire heeft weinig perioden van bloei meegemaakt. Het groot-kapitaal schijnt in Bonaire weinig aantrekkelijks te vinden. Met des te meer reden stelt 't al z'n vertrouwen in het Bestuur, dat zeker niet zal nalaten al het mogelijke te doen, om 't een sport hooger te brengen op de maatschappelijke ladder, en naar nieuwe bronnen van welvaart, ook voor dit klein gedeelte van Groot Nederland, om te zien.

Om half 12 lag H. M. „van Galen', met het Hoog Gezelschap aan boord, op de ree. Kralendijk met zijn kleurige, vriendelijke huizen, waarvan bijna overal de nationale driekleur woei, bood een echt feestelijken aanblik.

Nadat het schip geankerd lag, maakten Zijne Excellentie en gezelschap, zich gereed om aan wal te gaan. De sloep werd gestreken; hierbij had een klein ongeval plaats, dat echter gelukkig goed afliep.

De kabel waarmede de sloep neergelaten werd brak, en de vier manschappen, die in de sloep hadden plaats genomen, gingen met deze en al te water. Een kwam onder de sloep terecht en kon zich met veel moeite redden. Gelukkig is er geen enkel ongeval te betreuren. Men den schrik kwamen de mannetjes eraf.

Toen Zijne Exc. het schip verliet, werden van boord saluutschoten gelost. Op de steiger waar een eerepoort was opgericht, werden Zijne Exc. en Gezelschap verwelkomd door den Heer Gezaghebber en Landraden, terwijl door het dochtertje van den Heer G. Herrera aan Mevr. VAN SLOBBE een mooie bouquet werd aangeboden.

Voorafgegaan door de schoolkinderen, allen met oranjesjerpen versierd en vlaggetjes in de hand, begaf Zijne Exc. zich naar het Gezaghebbershuis. De talrijke menigte die was saamgestroomd werd allerminzaamst begroet door Zijne Excellentie.

In het Gezaghebbershuis aangekomen, vertoonde Z. Exc. zich op het balkon, en werden door de voor het huis opgestelde schoolkinderen, onder de leiding van de Fraters onderwijzers en Zusters onderwijzeressen, enkele vaderlandsche liederen gezongen. Met een hartelijk woord bedankte Zijne Excellentie de kinderen en de Eerw. onderwijzers en onderwijzeressen voor deze sympathieke hulde.

Des avonds was er audiëntie ten huize van den Gezaghebber, waarvan druk gebruik gemaakt werd. Er heerschte een echt prettige opgewekte stemming, en iedereen was in de wolken over de minzaamheid van Zijne Exc. en Mevr. VAN SLOBBE tegenover hun gasten.

Dinsdagmorgen werd een bezoek gebracht aan het hospitaal der Eerw. Zusters en de Fraters- en Zusterschool van Kralendijk. Dinsdagmiddag werden de zoutpannen en het zuidelijk gedeelte van het eiland bezocht. Woensdagmorgen verleende Zijne Exc. audientie, terwijl 's middags de school van Rincon bezocht werd. Ook werd een tocht gemaakt naar het Noordelijk gedeelte van het eiland.

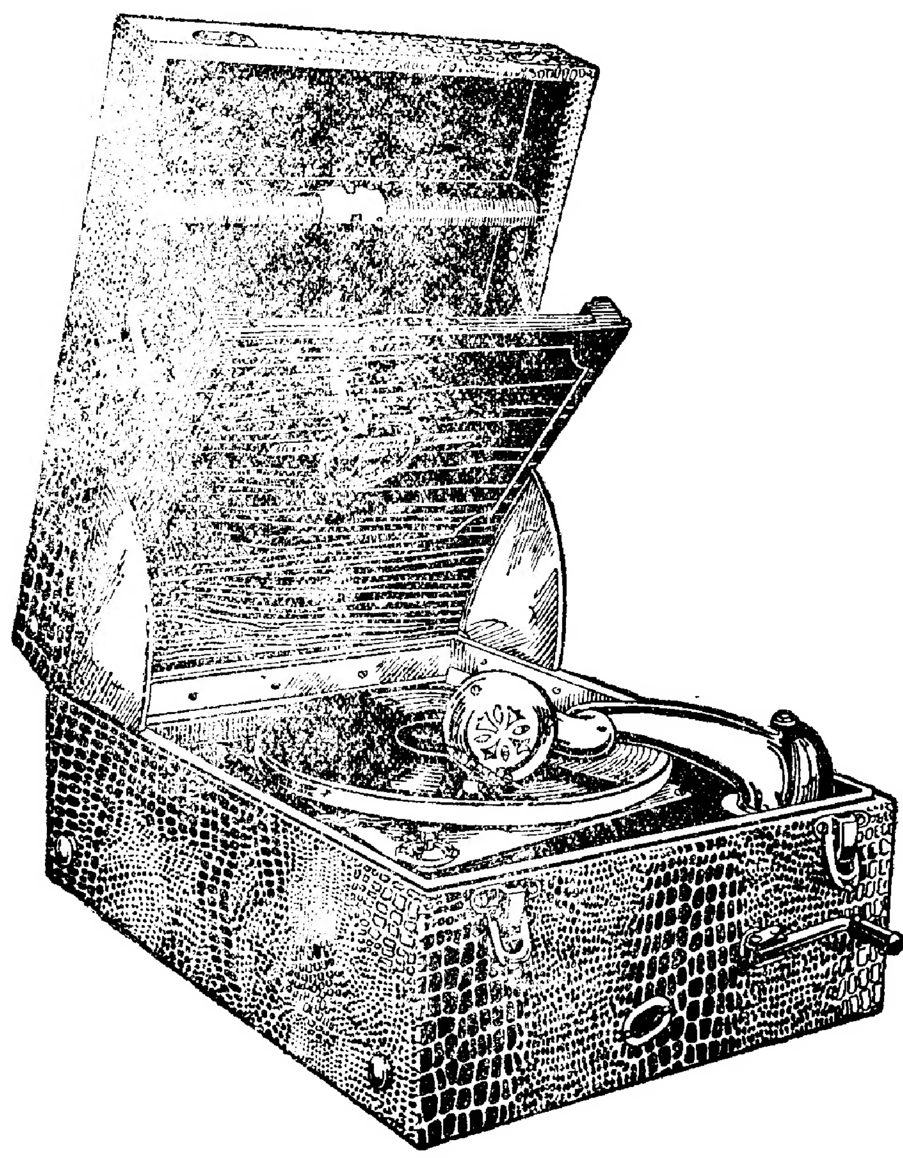
Naar wij vernemen, was de indruk die Bonaire op Zijne Excellentie en gezelschap maakte zeer gunstig.

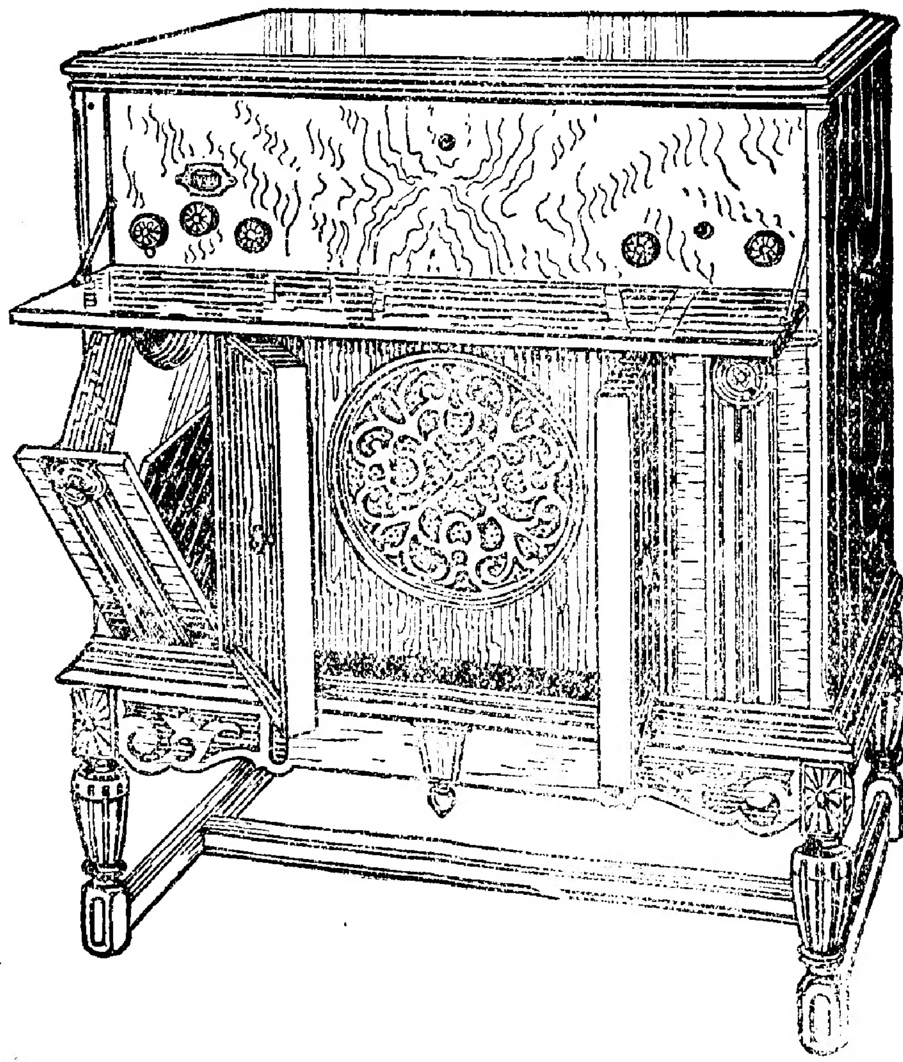
Vergezeld van de beste wenschen van het Bonairiaansche volk werd Donderdagmorgen om half 10 de terugreis naar Curaçao aanvaard en kwam men hier even over 12 aan.

Wij hopen dat met het bezoek van Zijne Exc. Gouverneur VAN SLOBBE aan Bonaire, een nieuw tijdperk van welvaart moge aanbreken.

Verdronken.

Gistermorgen kantelde een canoa, met 2 personen erin, die aan 't visschen waren, ter hoogte van Caracasbaai, tengevolge van het opstuwen van het water, toen er een stoomboot voorbijkwam. Beide personen raakten te water. Een ervan J. genaamd, vader van veel kinderen, verdween onmiddelijk in de diepte, terwijl de andere zich met zijn canoa zwemmende wist te redden. Het lijk is tot nu toe niet gevonden.

Verkrijgbaar bij: COLUMBIA HOUSE.

N. V. Industrie & Handelsmaatschappij „DE WAAL" -- Nijmegen.

Telegramadres: INDUSTRIE, Nijmegen.

Generaal-Vertegenwoordigster voor de beroemde **Eberhardt-machines,**

levert de MEEST MODERNE MACHINES OP BAKKERIJGEBIED, als:

DEEGAUTOMAAT **„DE SLAPENDE BAKKER"** in diverse typen en grootten

Deegkneedmachines

Verdeel- en opbolmachines voor klein brood

Klutsmachines

Speculaassnij- en opzetmachines

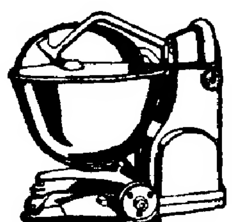
Beschuitsnijmachines

Afweegmachines

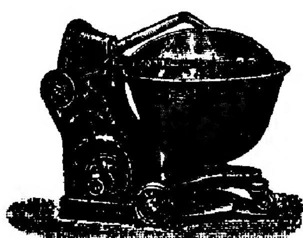
Oliestookinrichtingen voor bakkersovens en andere doeleinden

Electromotoren

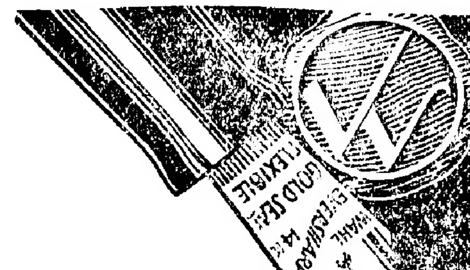
Stoomketels **„ROKO",** in geheel rood koperen uitvoering en voorzien van roodkoperen vlampijpen, etc.

„Radial".

Electr. Deegkneedmachine „Radial".

La pluma preferida por su individualidad

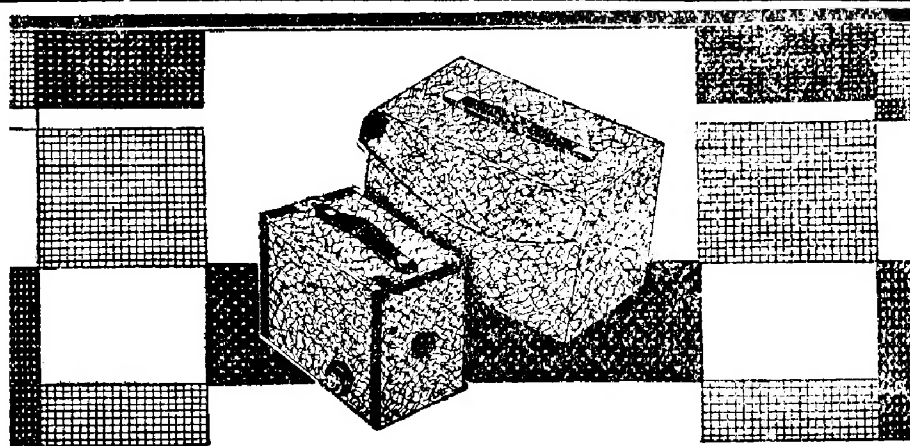
Una nueva y brillante invención ha granjeado nuevas glorias a una pluma ya de por sí famosa. La Punta Intercambiable ha sido causa de nuevo interés por la Pluma Eversharp en todo el mundo. Cualquiera de 14 puntas diferentes puede ser acoplada a cualquiera de los 24 diferentes mangos. Solamente la Pluma Eversharp ofrece esta ventaja.

EVERSHARP

Ventas al por mayor:
J. & H. DA COSTA GOMEZ, Curaçao

Twee vliegen in een klap.

Als U netjes en vlug bediend wilt zijn dan moet U altijd op de kade wezen in de „VRIENDENKRING" of bij W. C. DE JONGH.

Brownies en Color

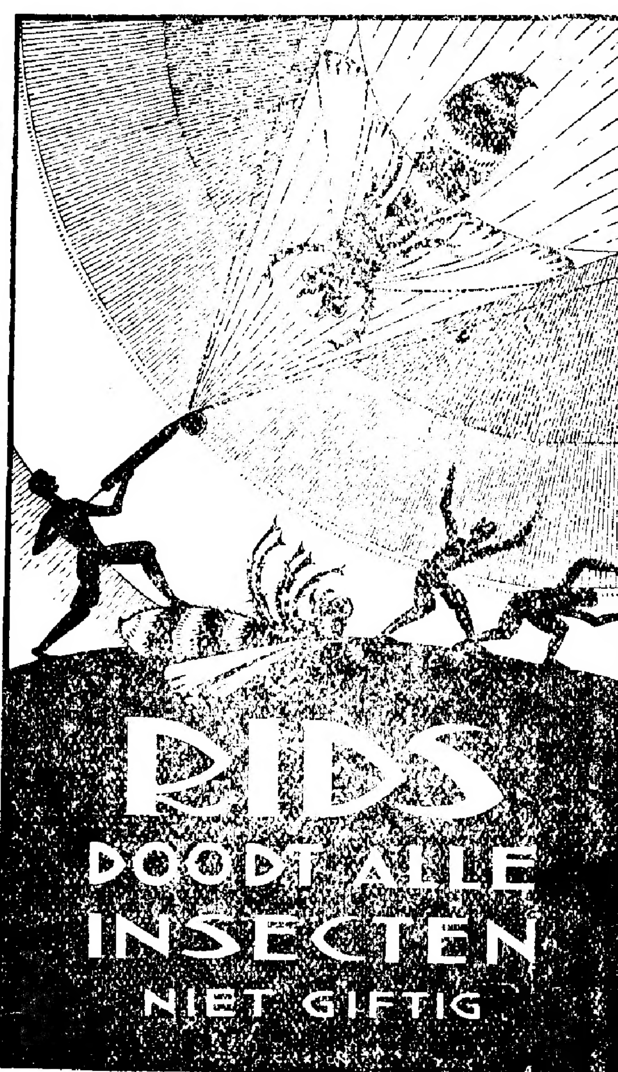
Las más económicas de las cámaras Eastman vienen ahora en colores con estuches "ad hoc."

Las Brownies, las camaritas que tan bellas instantáneas sacan, se han embellecido. Los soldaditos de la fotografía llevan ahora vistosos uniformes de gala.

A la sencillez y seguridad de siempre, unen ahora apariencia elegante y primorosa—doble ventaja de las Brownies en Color.

Pida en cualquier establecimiento que le enseñen las nuevas Brownies de colores.

EASTMAN KODAK COMPANY
Rochester, N.Y., E.U.A.

Met het bloed van Uwe Kinderen

zuigen zij zich vol, en infecteeren daarbij ook nog vaak hun slachtoffer. Zult gij dit nog langer dulden?

Doodt en weer de muggen op de slaapkamer met

R.I.D.S.

(Nederlandsch fabrikaat.)

R.I.D.S. heeft een aangename, frische geur.

Fabrikanten DAAN & Co., Santpoort bij Haarlem (Holland).

Vertegenwoordiger: MENSING & Co. *1—4*

ANNO 1834

Funke's Roggebrood

Soorten:

AMSTERDAMSCH ZWART
„ „ WIT
HAAGSCH ZOET
GRONINGER ROGGEBROOD
KRENTENROGGEBROOD

ROGGEBROODFABRIEK H.C.FUNKE&ZOON AMSTERDAM

Te huur.

*Huis gelegen in Mundo Nobo, met koraal, regenbak, **W. C.** Badkamer 2 ruime kamers en eetkamer, met electrisch licht. Voor inlichting wende men zich tot*

Delfincio Maduro.

No. 107 Breedestraat, Otabanda.
2—1

Te koop

eenige goed onderhouden meubelen.

Te bezichtigen Pietermaai 38 boven.
10—12 a.m.

Ter overname aangeboden

een gebruikte doch in goeden staat zijnde jongensfiets.

Sumatrastraat 3 Blok Winkel.
J. BLOM.

DANKBETUIGING.

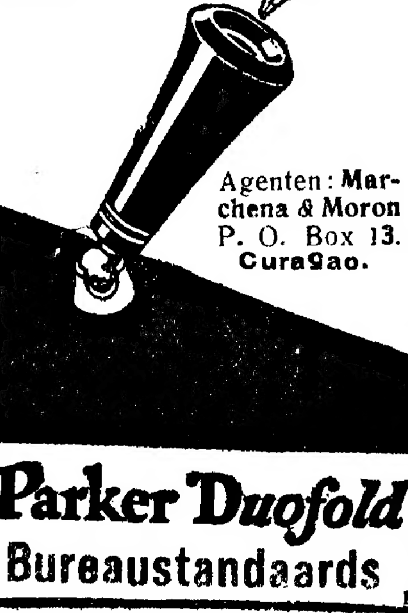
Ondergeteekende betuigt hierbij zijn hartgrondigen dank aan Dr. Boogaart voor zijn kundige behandeling en aan de Eerw. Zusters van het St. Elizabeth's-Gasthuis voor hare liefderijke verpleging gedurende zijn verblijf aldaar.

Bonaire, 30 Mei 1930.
1—3 EMILIO HART.

Ruimt de Inktpotten op!

Het doopen der pen in een inktpot is ouderwets! Plaatst moderne Parker Bureaustandaards op uw lessenaars thuis en op het kantoor. De vloeiend schrijvende Parker Duofold Pen Standaard kan onmidelijk in een vestzak vulpen veranderd worden. Verzoekt den winkelier deze nouveauté te toonen. Twee pennen voor een geld!

Agenten: Marchena & Moron P. O. Box 13. Curaçao.

Parker Duofold
Bureaustandaards

Wil U zekerheid hebben omtrent KWALITEIT en HOEVEELHEID?
Koop dan UITSLUITEND

Verfolie in blikken inh. 5 (VIJF) glns. en voorzien van het Ged. Handelsmerk H. VETTEWINKEL & Zn. Amsterdam.

Verkrijgbaar bij:
H. J. SCHEIDELAAR
Breedestraat 139. Overzijde Tel. 266.
1—3

Inspectie-Onderwijs.

Examen in Boekhouden en Handelscorrespondentie.

De Inspecteur van het Onderwijs in Curaçao brengt ter kennis van belanghebbenden:

1o. dat de examens der Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden te Amsterdam in Curaçao zullen worden afgenomen op **18** en **19 Juni a. s.**

2o. dat de examens der Vereeniging van Leeraren in Talen en Handelscorrespondentie (L. I. T. E. H.) aangesloten bij de Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden te Amsterdam, waarbij de gelegenheid opengesteld wordt tot het afleggen van examen in Handelscorrespondentie voor de Nederlandsche, Fransche, Duitsche, Engelsche, Zweedsche en Spaansche taal, in Curaçao zullen worden afgenomen op **26 Juni a. s.**

Prospecti der bovengenoemde examens met voorwaarden voor de aanmelding zijn aanwezig ter Inspectie van het Onderwijs.

De aanmelding moet geschieden bij den Inspecteur van Onderwijs vóór **10 Juni** 1930.

Willemstad, 20 Mei 1930.

De Inspecteur van het Onderwijs.

H. J. A. SCHROEDER.

2—2

In uw eigen belang.

*Ondergeteekende brengt hierbij ter kennis van het algemeen en van zijn klanten in het bijzonder dat hij besloten heeft met ingang van heden tot nader bericht 5% afslag te geven op alle **CONTANTE** inkoopen boven f 10.*

Curaçao, 1 Juni 1930.
H. J. SCHEIDELAAR
Breedestraat 139 Overzijde Tel. 266
1—3

Prijsverlaging.

Ondergeteekende maakt hierbij bekend dat hij met ingang van heden de prijzen van verfwaren van het Ged. Handelsmerk H. VETTEWINKEL & Zn. Amsterdam verlaagd heeft als volgt:

Loodwit 25 lbs.	**f 10.00**
Loodwit 12½ „	**5.25**
Zinkwit 25 „	**9.50**
Zinkwit 12½ „	**5.00**
Zinkwit 6¼ „	**3.00**

Curaçao, 1 Juni 1930
H. J. SCHEIDELAAR
Breedestraat 139 Overzijde Tel. 266
1—3

Havenbeweging

ZEILSCHEPEN

	Aantal	Brutto (Inhoud in M³.)	Netto (Inhoud in M³.)
April	151	22.235	18 633
Vorige maanden	450	65.471	56.797
Totaal	601	87.706	75.430

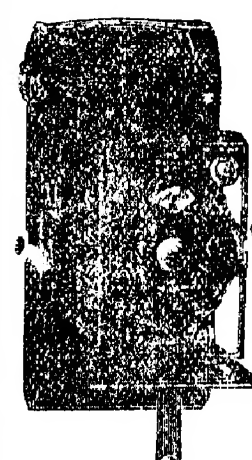
STOOMSCHEPEN

	Aantal	Bruto (Inhoud in M³.)	Netto (Inhoud in M³.)
April	458	4.578.198	2 527.550
Vorige maanden	1.375	14.089.455	7.745.325
Totaal	1.833	18.667.653	10.272.87

APOTHEEK
Botica Nacional

E. Jacobsen, Otrabanda, Breedestraat.

Afdeeling Fotohandel.

Groote sorteering Camera's „Agfa" en „Zeiss-Ikon", altijd versche filmpacks, rollfilms, dag- en gaslicht papieren, fotochemicaliën en verdere benoodigdheden

Ontwikkelen en afdrukken voor amateurs
in prima uitvoering,
billijke prijzen, vlugge bediening
gratis blijvend onderricht.

Bijblad 7 Juni 1930.

Van hier en daar.

KATH. VREDES-CONFERENTIE.

Mgr. Dr. H. Poels als bemiddelaar tusschen Belgen en Duitschers.

„Een Katholieke Vredesconferentie in Nederland," het lijkt een Aprilgrap. En toch is zoo iets dringend noodig.

Met de aanneming van het Young-plan is de liquidatie van den oorlog een belangrijken stap in de goede richting gevorderd. De regeling der economische vraagstukken is nu nog slechts een kwestie van tijd. Doch een belangrijk deel der groote taak wacht nog steeds op een begin. Men zal ook de volken zelf nader tot elkaar moeten brengen om den vrede te vestigen op wederzijdsche verstandhouding en waardeering.

Een correspondentie uit Brussel in de „Tijd" deelt er het volgende over mee:

„Vooral tusschen België en Duitschland zit er nog veel oud zeer, dat moet worden opgeruimd. Het is duidelijk, dat de Katholieken in beide landen bij het vervullen van deze taak kunnen en moeten vóórgaan. In Duitschland heeft het Centrum een grooten invloed op de openbare meening en in België is de Katholieke Staatspartij, al beschikt zij niet over een meerderheid, toch nog zóó sterk, dat zonder haar steun practisch geen regeering kan worden gevormd. Wanneer de leiders der beide partijen zich willen zetten aan de pacificatie der geesten om, naar het woord van den Paus, ook op internationaal terrein den vrede van Christus te doen heerschen in Christus' Rijk, dan is de kans op welslagen werkelijk zeer groot.

De moeilijkheid is het zetten van den eersten stap. Wel hebben vooraanstaande katholieken uit Duitschland en België de laatste jaren elkaar ontmoet — bijvoorbeeld in de vergaderingen van de Mechelsche Unie —, maar aan een bespreking van de Duitsch-Belgische verhouding waren deze bijeenkomsten niet speciaal gewijd.

Met voldoening kunnen wij thans meedeelen, dat eerstdaags in Nederland een zeer belangrijke conferentie zal plaats hebben, waarvan de grootste verwachtingen worden gekoesterd. Deze conferentie was aanvankelijk bepaald op 5 April, doch in verband met het optreden van het nieuwe kabinet in Duitschland, waarbij het Centrum de leiding heeft gekregen en wegens een lichte ongesteldheid van Mgr. Kaas, is de bijeenkomst tot een lateren datum verschoven.

Deze belangrijke katholieke vredesconferentie zal plaats hebben te Heerlen in Ned.-Limburg ten huize van Mgr. dr. H. Poels, die door zijn jarenlange relaties in Duitschland en België het vertrouwen van de katholieken uit beide landen ten volle geniet en als vanzelf was aangewezen om bij de eerste groote poging tot toenadering de rol van bemiddelaar te vervullen.

Tot deze eerste bijeenkomst zijn o.a. uitgenoodigd: van Belgische zijde: Pater C. Rutten, lid van den Senaat, Al. van de Vijvere en prof. Poullet, Ministers van Staat, en Baron David.

Van Duitsche zijde: Mgr. dr. L. Kaas, oud-voorzitter van het Centrum, dr. Brüning, sedertdien benoemd tot Rijkskanselier, en de leden van den Rijksdag Joos, dr. Hermes en dr. Scheiber.

In verband met de oplossing der kabinetscrisis in Duitschland, heeft de samenstelling der Duitsche delegatie eenige wijziging ondergaan.

Het getuigt ongetwijfeld voor den moed zoowel als voor het juiste politiek inzicht van hen die het initiatief tot deze conferentie hebben genomen, dat zij reeds in de eerste bijeenkomst de moeilijkste twee vraagstukken zullen aansnijden, n. l. de kwestie van de Duitsche kantons Eupen—Malmedy en St. Vith, die door België zijn geannexeerd, en het probleem der Belgische francti-reurs. Dit zijn, na de regeling van het economisch herstel, inderdaad de twee hoofdpunten, welke de toenadering in den weg staan.

ITALIE.

Groote uitbreidingen der vloot.

Naar het Nederlandsch telegraafagentschap uit Rome meldt, heeft de ministerraad zijn goedkeuring gehecht aan een uitbreiding van het vlootprogramma, volgens hetwelk nog dit jaar op stapel zouden worden gezet de kruiser „Pola" van 10,000 ton, de kruisers „Montecucoli" en „Attendolo" van 5300 ton, een torpedobootjager van 1240 ton, vier duikbooten van 1930 ton, zes van 835 ton en 12 v n 620 ton.

Op het oogenblik staan nog op stapel twee kruisers van 10,000 ton („Bolzano en „Gorizia") twee kruisers van 5300 ton („Maresciallo Diaz" en „Maresciallo Caderno"), 4 torpedobootjagers van 1465 en vier van 1480 ton, 7 duikbooten van 626 en 4 van 835 ton, terwijl zich in afbouw bevinden of pas in dienst zijn gesteld twee kruisers van 10,000 ton, 4 van 5300 ton, 2 flottieljeleiders van 2100 ton en 6 duikbooten van 850 ton.

Aan verdere moderne schepen beschikt de vloot dan nog over twee kruisers van 10,000 ton, 13 flottieljeleiders, 24 torpedobootjagers en 12 duikbooten, die elk na 1919 te water zijn gelaten.

De duce heeft kort geleden gezegd, dat de toekomst van Italië op het water ligt en dat de hiërarchie der groote mogendheden bovenal op haar vloot gebaseerd is. In dezen gedachtengang is de progressieve toeneming der Italiaansche vlootprograms, welke de laatste jaren duidelijk valt waar te nemen, een onmiskenbaar teeken, dat Italië met steeds grooter vastberadenheid een poging doet om de pariteit met Frankrijk te verwezenlijken.

Overigens deelden de Italiaansche bladen reeds voor het einde der Londensche vlootconferentie mede, dat, als 't beginsel der Fransch-Italiaansche vlootpariteit niet principieel erkend werd, Italië door het bouwen van een vloot die pariteit practisch zou tot stand brengen. En de „Popolo d'Italia" voegde er aan toe, dat de plannen reeds gereed lagen. „We zullen zien, wat de Fransche technici te zeggen hebben, als Italië even groote kruisers als Frankrijk heeft op stapel gezet, welke kruisers echter oneindig veel machtiger zijn dan alle bestaande, zoodanig zelfs, dat alle op 't oogenblik in aanbouw zijnde schepen er door gedeclasseerd zullen worden

Een staaltje dier techniek is dezer dagen reeds gegeven toen de nieuwe aviso van 2000 ton de „Nicoloso da Becco" een snelheid van 41 mijlen per uur haalde; een record voor dit soort kleine, snelle schepen, dat algemeen bewondering heeft gewekt.

Waarom heeft Italië, dat zich op de Londensche vlootconferentie bereid had verklaard, om de vloot desnoods af te schaffen, mits zijn voorbeeld navolging vond, met een soort overmoed die ontsteltenis gewekt heeft, een vlootprogram afgekondigd, dat het gevaar in zich draagt, om den wedstrijd in de maritieme bewapening wederom te doen losbreken?

Wijl, zegt de „Lavoro fascista", drie lange maanden van moeizame onderhandelingen te Londen bewezen hebben, dat er zeer gevaarlijke imperialismen bestaan, welke er op uit zijn om Italië op de laatste plaats in de rij der wereldmogendheden terug te dringen.

Het jongste vlootprogram van Italië is dus grootendeels door prestige-overwegingen ingegeven. Maar het valt evenmin te loochenen, dat ook politieke motieven geenszins buiten spel gelaten zijn. Want al valt in enkele artikelen der Italiaansche pers een ietwat welwillender, zelfs vriendschappelijker toon tegenover Frankrijk te vernemen dan men na de jongste Londensche gebeurtenissen zou verwachten, in vele dier artikelen schuilt het gif in de staart. Zoo zegt de „Corriere della Sera" in een beschouwing over de Fransch-Italiaansche betrekkingen, welke aanvankelijk zeer hoopvol stemde, betrekkelijk onverwacht: „Is het mogelijk, dat de Franschen de normen niet kennen, welke het leven en de ontwikkeling der volken onweerstaanbaar beheerschen? Dat zij zich de illusie maken, dat zij den opgang van de groote nationale samenlevingen, welke de moderne wereld heeft zien geboren worden, kunnen remmen en zelfs tegenhouden? Dat zij midden in de twintigste eeuw het antieke axioma van een simplistische en conservatieve politiek: geen groote naties aan onze grenzen, kunnen toepassen? Dat alles zou vreemd zijn en niet getuigen van den realistischen zin, welke bij de beoordeeling van internationale problemen moet voorzitten, wil men niet voor onaangename verrassingen komen te staan."

Zoo is het Italiaansche vlootprogram ongetwijfeld een antwoord op de Londensche conferentie, maar minstens evenzeer een waarschuwing aan Frankrijk, dat het Rome ernst is met zijn pariteitseischen. Het is ook een vingerwijzing aan Engeland dat Italië zich niet door het gevaar, dat de zoo juist versterkte Angelsaksische vriendschapsbanden bedreigd kunnen worden, zal laten weerhouden om zijn positie als wereldmogenheid te handhaven en desnoods te verdedigen.

RUSLAND.

Droevige Onderwijs-toestanden.

De „Osservatore" bericht volgens de Msbd. een en ander omtrent den treurigen toestand van de universiteitsprofessoren in sovjet-Rusland.

Vijftien professoren van de universiteit te Moskou, die te Parijs in ballingschap leven, hebben omtrent het verval van hun vroegere „Alma Mater" sinds de Russische revolutie verschillende bijzonderheden medegedeeld.

Het eerste, wat de bolschewisten deden, was de universiteiten van de zoogenaamde burgerlijke elementen zuiveren. Men vergde van de professoren dingen, die eenvoudigweg boven hun krachten gingen, betaalde ze nog slechter als een arbeider en weigerde hun de noodige levensmiddelen.

De universiteiten werden bevolkt met studenten, die nauwelijks de lagere school doorloopen hadden en dikwijls nauwelijks konden lezen en schrijven.

Het aantal studenten werd alus binnen een minimum van tijd verdubbeld. Alle de aan, de medische faculteit stonden 13.500 studenten ingeschreven.

De colleges moesten driemaal herhaald worden. De collegezalen waren zoo boordevol, dat professoren en studenten dikwijls flauw vielen van de benauwde atmosfeer. De universiteitskapel werd natuurlijk gesloten.

Bijna iederen dag werden in de woningen der professoren huiszoekingen gedaan. De eerste jaren na de revolutie werden de collegezalen niet eens verwarmd uit gebrek aan brandstoffen, de temperatuur was er dikwijls 8 graden onder nul. In de chemische laboratoria moesten de instrumenten eerst met de handen verwarmd worden voor ze bruikbaar waren.

Bovendien werd er verschrikkelijk honger geleden. Geleerden van wereldnaam moesten zich voeden met het afval, dat ze op straat vonden. Wanneer een regeeringscommissaris een onderzoek kwam instellen, moesten de professoren allereerst zorgen, dat er genoeg bruin brood voor hem klaar stond. Verschillende geleerden groeven in botanische tuinen wortels en planten uit, om zich tenminste eenigszins te kunnen voeden.

De professor in de anatomie, P. Karoesin, voor wien de studenten wat brood hadden meegebracht, werd hierom wegens corruptie veroordeeld. Andere professoren, die in Europa en Amerika beroemd waren, waren gedwongen op straat en in publieke localiteiten het grofste werk te verrichten, om tenminste iets te verdienen.

In een jaar stierven twaalf professoren, die wereldberoemd waren. De bekende geoloog prof. Sarvinin, werd dood gevonden in een schuur en prof. Kwestof, een bekende rechtsgeleerde, werd krankzinnig en hing zich op.

Het oude beroemde corps academique werd systematisch uitgeroeid. Men wilde zelfs den leerstoel van de staathuishoudkunde aan Boccharin geven, die niet eens de lagere school had doorloopen. De rector teekende hiertegen protest aan. Daarop werd Boccharin tot professor aan de „vrije universiteit" benoemd!

Op de colleges droegen de „professoren" groote roode linten.

Zes jaar geleden werden verschillende professoren, die niet met het sovjet-systeem accoord gingen, verbannen. Zij zijn thans onderwijzers aan de Russische scholen te Praag en Parijs.

De Heer en Mevr. JACOB B. PIETERSZ hebben het genoegen kennis te geven van de geboorte van hun dochtertje.

HELEN ELVIRA.

2—2 *Aruba 27 Mei 1930*

Te Huur.

Met ingang 1 Juni de bovenverdieping van het nieuwe woonhuis, Penstraat No. 63a verdeeld als volgt: voorgalerij, zaal, 3 ruime slaapkamers, eetkamer, keuken, badkamer met douche en W. C. Lichtinstallatie en Waterleiding.

4 *Inlichtingen:* **Penstraat 63.**

GRUWELEN IN CHINA.

Uit Peking wordt gemeld, dat bij de plundering van de stad Joeantsjou — in het uiterste westen van Kiangsi — gruwelen zijn bedreven. Bij die gelegenheid waren twee Britsche zendelingen en één Amerikaansche (o.w. twee vrouwen) door de roode troepen ontvoerd. De troepen vielen de stad aan en plunderden gedurende drie dagen, waarbij de inwoners elk oogenblik werden bedreigd. De burgemeester werd in olie gekookt; nog andere voeraanstaande, personen werden eveneens wreed vermoord. Daaronder waren de directeur van de middelbare school en de voornaamste Chineesche geestelijke van de Chineesche binnenlandsche zending. Vele winkeliers en anderen werden gemarteld. Zes buitenlanders, onder wie zendelingen werden gevangengenomen. Maar drie hunner slaagden er in te ontsnappen.

De toestanden in Kiangsi worden met den dag ongunstiger; overal zijn de bandieten in actie.

Tienduizend man roode troepen hebben plunderend, Kaiangsi, Kwantoeng en Foekien nu al twee jaar afgeschuimd. Zij bedrijven gruwelijke wandaden en verwoesten regeeringsgebouwen en zendelingenstations.

De haat tegen de buitenlanders is erger dan ooit sedert 1927.

Ook in het Boven-Jangtse gebied zijn de roovers druk doende; zelfs in de buitengebieden van Hankou en Sjanghai zijn zij in actie.

MALAISE IN DEN SCHEEPSBOUW.

In geen jaren is het zoo slap op de Engelsche scheepsbouwwerven geweest, zegt de Daily Mail. Het aantal bestellingen dat in het eerste kwartaal is ontvangen, was lager dan het in lange jaren geweest was. Vóór den oorlog bestond een vierde gedeelte van het werk uit het bouwen van oorlogsschepen. Nu is slechts de helft van de tonnemaat aan particuliere schepen van een jaar geleden in aanbouw en de waterverplaatsing van oorlogsschepen die op de helling staan, is nog geen zevende van die in de jaren 1912—'14. In Januari was voor 352.000 ton aan Engelsche koopvaardijschepen opgelegd, nu is dit getal tot 892,154 ton gestegen. Hiertoe behooren nieuwe schepen die nog niet één reis gedaan hebben. In Italië, Amerika, Denemarken en Zweden is het daarentegen druk. In vergelijking met een jaar geleden bouwen de Italiaansche werven 60 pct. meer, in Amerika, met financieele hulp van de regeering, bedraagt de toeneming 131 percent.

Aan de Engelsche werven wordt steeds meer volk afgedankt.

NOG GEEN VREDE IN MEXICO.

Ofschoon na de overeenkomsten tusschen de Kerk en de regeering van Mexico feitelijk vrede moest heerschen in het geheele land, nemen verschillende autoriteiten nog steeds een vijandige houding aan tegenover de Katholieke Kerk en de bedienaren van den Godsdienst.

In den staat Michocan werd onlangs bij gelegenheid van een landbouwkundig congres een felle anti-godsdienstige propaganda gevoerd. Het oorspronkelijke programma van dit congres dat uitsluitend onderwerpen behandelde die met landbouwkunde in verband stonden werd geheel en al veranderd, zoodat er politieke redevoeringen gehouden werd waarin felle aanklachten tegen de geestelijkheid en de Katholieke Kerk tot uiting kwamen.

Over het algemeen echter blijft deze vijandige houding zooveel mogelijk geheim. Maar de Bisschop van Zamora wordt met zijn priesters voortdurend bespionneerd, zoodat zij bij het organiseeren van de jeugd buitengewoon veel moeilijkheden ondervinden.

In de verschilende provincies werden de bijzondere scholen gesloten zonder dat de pauselijke legaat of de bisschop van Michocan daarin gehoord werden, hetgeen toch in de overeenkomst tusschen Kerk en Staat uitdrukkelijk is bepaald.

In Chihukna werd op bevel van den regeeringscommissaris de bijzondere school van Profesor Sancedo gesloten omdat er onder de leeraars ook twee priesters waren. Weliswaar is het geven van godsdienstonderricht bij de wet verboden, maar in Chihuhua was nergens uit gebleken dat men daar deze wet overtreden had.

DE VOORBEREIDING DER ZALIGVERKLARING VAN PIUS X.

Dezer dagen zijn de preparatieve acten voor de zaligverklaring van Z. H. Pius X, die te zamen ongeveer 2000 pagina's beslaan, als protocol der „causa" door de afgevaardigden van den patriarch van Venetië naar Rome overgebracht.

De overbrenging geschiedde door Don G. Carrero, notaris aan het kerkelijk gerechtshof te Venetië en verder door Mgr. G. Ferro, eersten delegaatrechter van de „causa" en Mgr. C. Zinato, kanselier van het patriarchaat te Venetië. De kostbare documenten zullen de eerstvolgende dagen aan de daartoe aangewezen autoriteiten van de H. Congregatie der Riten worden overhandigd.

Hierdoor wordt de „causa" van de zaligverklaring van Z. H. Pius X officieel ingeleid.

Verder wordt nog gemeld, dat Dinsdag den 22en April in tegenwoordigheid van den kardinaal-patriarch La Fontaine door de kerkelijke rechtbank de laatste zitting werd gehouden betreffende de inleiding der „causa". De acten werden met het zegel van den patriarch gesloten door den gen.-promotor van het H. Geloof en de competente kerkelijke rechters, waarna ze aan den notaris G. Carrero werden ter hand gesteld.

Den 28en April zijn de acten te Rome aangekomen en aan de Congregatie der Riten overgedragen.

HET VLOEKEN IN ITALIE.

Een rake opmerking van de „Oss. Rom."

Naar aanleiding van de veroordeeling van drie mannen in de Toscaansche stad Pistoia, die wegens overtreding van de wet tegen vloeken en godslastering, ieder een geldboete kregen van 200 lire, maakt de „Osservatore" een rake opmerking:

Wanneer vergrijpen tegen deze wet van nu af zoo bestraft werden, zou de staat al heel gauw over de noodige middelen beschikken, om zijn binnenlandsche en buitenlandsche schulden te betalen; alle belastingen zouden kunnen worden afgeschaft en er zou dan nog wel genoeg geld overblijven, om ook de werkloozen te bedenken en hun werkgelegenheid te verschaffen.

MADONNABEELDEN IN DE STRATEN VAN PARIJS.

In den goeden ouden tijd was er in de steden geen straat, of er bevond zich in een of meer van de gevels, een nis voor een Maria-beeld of het beeld van een schutspatroon of patrones. In de oude kwartieren van Parijs zijn er nog talrijke huizen met dergelijke nissen, doch in den regel zijn ze ledig, schrijft de Msb.

Er is thans alle kans, dat wij nu het vrome gebruik zullen zien herleven, want sinds er zooveel patroonsfeesten hersteld zijn en weer hun godvruchtige beteekenis hebben teruggekregen, zooals dat der Catherinettes, van St. Caecilia en St. Barbara, hebben de midinettes besloten in de Meimaand de Madonna's weer van bloemen te voorzien.

Ook de padvindersorganisaties hebben verkenningswerk verricht en de lijst opgemaakt van de ledige nissen, die zij weer aan de devotie zullen teruggeven.

Kanunnik Carnette heeft dit mooie plan in bescherming genomen en gelden ingezameld om de padvinders in staat te stellen, een aantal mooie beelden te koopen om die te paatsen in de nissen van eigenaars, die met het plan instemmen.

En nu men de mooie zaak heeft aangepakt en is gaan kijken, wat er nog te vinden is, blijkt er uit het verleden heel wat meer overgebleveu dan vermoed werd. Sommige van die nissen, door een glasruit afgesloten, bleken achter de zwart verdroogde bouquetten, die in geen jaren, sommige in geen eeuw waren aangeraakt, mooie Madonna's of andere heiligenbeelden te bevatten en sommige blijken een heele geschiedenis te hebben.

Pater Doncoeur heeft al meer dan honderd Madonnabeelden gevonden en hij doet nu een oproep tot allen, die omtrent dit gebruik, of omtrent bepaalde beelden nog gegevens kunnen verstrekken, om een boek samen te stellen dat de belangstelling zal helpen herlevendigen.

Honderd is nog niet veel. In de middeleeuwen telde Keulen er zelfs 11.000. Maar als er maar weer eens honderd hun beteekenis terugkregen en in de Meimaand weer versierd werden door de midinettes, dat zou aan iets anders doen denken, dan de bals en dancings, met welker reclames thans de muren zijn bedekt.

BEKENDMAKING

De openbare verkooping van [...]len en gouden en zilveren voorw[...] van en met **1 Juli 1928** *tot [...]* **31 December 1928** *ter De Spaa[...] Beleenbank van Curacao beleen[...]der* **N. 5434 S.** *tot en met* **N. 18[...]** *zal aanvangen op* **Donderdag 30 Mei a. s.** *des morgens te [...]* **uur** *in het lokaal der vennootsch[...] zal worden voortgezet op de vol[...]* **Donderdagen.**

Belanghebbende worden verzoch[...] verkoop hunner panden te voork[...] door **zoo spoedig mogelijk** *de schuldige interesten te komen [...] zuiveren.*

Willemstad Den 7 Juni 19[...]

De Voorzitter.

8 *P. L. GORSIRA*

Bekendmaking

De PROCUREUR-GENERAAL, Hoo[...] politie in Curaçao, brengt hierbij ter [...]meene kennisse, dat met ingang van [...] 1930, de parkeerplaats voor motorrij[...] op het Gouvernements-plein gelegen tu[...] de ingangen van het Fort Amsterdam [...] Waterfort, wordt opgeheven.

Belanghebbenden wordt aangeraden [...]loopig gebruik te maken van de parkee[...] op het Hendrikplein gelegen voor de [...]helmina-school.

Zoo mogelijk zullen spoedig nieu[...] meerdere parkeerplaatsen, in het centru[...] stad gelegen, worden gereed gemaakt [...] gebruik gesteld.

Willemstad, Curaçao, 24 MEI [...]

De Procureur-Generaal.

Hoofd der Politie vd,

2—3 *M. V. DIJK.*

BEKENDMAKING.

De Districtmeester van het 2de district maakt bekend dat betreffend[...] ontruiming van Rio Canario de volgende regeling is getroffen:

A. *Fidel-commissaire erfgenamen van A. L. de Lannoy, die op boven[...]doeld terrein een huis bezitten kunnen — indien zij vóór* **1 Augustus a. k.** *[...] terrein ontruimen — van het Gouvernement een perceel gronds en eene [...]goeding voor de kosten, die zij voor de verplaatsing van hun huis mo[...] maken, krijgen. Zij moeten zich daartoe bij den Administrateur van Fin[...]ciën aanmelden.*

Hebben zij **1 Augustus a. s.** *het terrein niet verlaten, dan vallen zij on[...] de categorie van personen, die zonder eenige schadeloosstelling het ter[...] vóór 1 November a.s. moeten hebben ontruimd.*

B. *De werklieden van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatsch[...] voor wie door de Maatschappij barakken worden gebouwd, zorgen, [...] hunne huizen van het terrein worden verwijderd zoodra de Maatscha[...] hun onderdak verschoft.*

C. *De niet onder A en B genoemde huiseigenaren van Rio Canario m[...]ten vóór* **1 November a.s.** *het terrein hebben ontruimd.*

Het Gouvernement behoudt zich het recht voor, dezen termijn te vervroe[...]

Zij zullen zooveel mogelijk van het Gouvernement een perseel gronds [...] huur ontvangen.

Ook de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij is genegen ev[...]tueel perceelen in huur af te staan.

Van het gedeelte van Rio Canario, dat ter beschikking blijft van het G[...]vernement, kunnen door den Administrateur van financiën perceelen in h[...] worden afgegeven.

Voor de daarop te plaatsen huizen moet een bouwvergunning wor[...] afgegeven door den Directeur der Openbare Werken.

Curaçao, den 26 Mei 1930.

De Districtmeester van het 2de dist[...]

3—3 *P. VAN LEEUWEN.*